

Overzicht der geneesmiddelen, gerangschikt naar derzelver natuurlijke, en voor de praktijk meest geschiktste verdeelingen / [Frans van der Breggen].

Contributors

Breggen, F. van der 1783-1843.

Publication/Creation

Amsterdam : L. Van Es, 1830.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/hzes66wg>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

15254/B

~~1151122~~

Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b29299500>

O V E R Z I G T

DER

GENEESMIDDELEN.

O V E R Z I C H T

DER

GENEESMIDDELEN,

GENESCHIKT

NAAR DERZELVER NATUURLIJKE, EN VOOR
DE PRAKTIJK MEEST GESCHIKTSTE VER-
DEELINGEN. O V Z I C H T

WEN BEHOEVE ZIJNER LESSEN OVER DE LEER DER
GENEESMIDDELEN, AAN DE KLINISCH-GENEES-
HEEL- EN VERLOOSBUNDIGE SCHOOL TE AMSTERDAM,
GENEESMIDDELEN. Uitgegeven

door

R. VAN DER BRUGGEN, &c.

M. D. Hoogleraar in de Medicijnen, aan de
Doortuchtige School te Amsterdam.

te AMSTERDAM, bij
LODEWIK VAN ES.

1830

4250

O V E R Z I G T

DER

GENEESMIDDELEN,

GERANGSCHIKT

NAAR DERZELVER NATUURLIJKE, EN VOOR
DE PRAKTIJK MEEST GESCHIKTSTE VER-
DEELINGEN.

TEN BEHOEVE ZIJNER LESSEN OVER DE LEERE DER
GENEESMIDDELEN, AAN DE KLINISCH-GENEES-,
HEEL- EN VERLOSKUNDIGE SCHOOL TE AMSTERDAM,

Uitgegeven

DOOR

F. VAN DER BREGGEN, Cz.

*M. D. Hoogleeraar in de Medicijnen, aan de
Doorluchtige School te Amsterdam.*

Te AMSTERDAM, bij
L O D E W I J K V A N E S.

1830.

VOORBEREIDT.

Het leeren mij, ten behoeve van de leeringen van de alhier gevestigde Klinische Genees-, Heel- en Verloskundige School, noodzakelijk en nuttig toe, dat zij een behoorlijke verdeling der geneesmiddelen in handen hadden, waardoor zij zich bekend konden maken, zoo wel met de meest in gebruik zijnde geneesmiddelen, als met de wijze waarop de zelve, mijns inziens, het gemakkelijkste en lichtzaamst mijner leerlingen konden behandeld worden. Welke verdeling was derhalve daar toe te kiezen? Voorzeker moet zij den voortgang verdienen, welke in haar is om den zoo grooten voortgang van geneesmiddelen, als er reeds aanwezig zijn, en schier dagelijks toeneemt, het gemakkelijkst in het geheugen te bewaren, en in den praktischen werking, ter volbreuing aan de geneeskundige aanwijzingen, het spoedigst voor den geest te brengen. Zoude nu de doorgaans gebreke, en door vele beroumden schrijvers over de materies medica gevolgde verdeling

VOORBERIGT.

Het scheen mij, ten behoeve van de Leerlingen aan de alhier gevestigde Klinische Genees-, Heel- en Verloskundige School, noodzakelijk en nuttig toe, dat zij eene behoorlijke verdeeling der geneesmiddelen in handen hadden, waardoor zij zich bekend konden maken, zoo wel met de meest in gebruik zijnde geneesmiddelen, als met de wijze waarop de- zelve, mijns inziens, het geschiktste ten leiddraad mijner lessen konden behandeld worden. Welke verdeeling was derhalve daartoe te kiezen? Voorze- ker moet zij den voorrang verdienen, welke in staat is om den zoo grooten voorraad van geneesmidde- len, als er reeds aanwezig zijn, en schier dagelijks toeneemt, het gemakkelijkst in het geheugen te be- waren, en in den praktischen werkkring, ter vol- doening aan de geneeskundige aanwijzingen, het spoedigst voor den geest te brengen. Zoude nu de doorgaans gebezigde, en door vele beroemde schrij- vers over de materies medica gevolgde verdeeling

naar de geneeskrachten der middelen, waardoor wij braak, purgeer, zweetuitdrijvende, verslerkende, verzwakkende middelen enz. verkregen, de geschiktste zijn? Maar hoe veel laat zich tegen dezelve niet in het midden brengen, en welk een aandeel verkrijgen niet bij deze, aan dezelve toegekende geneeskrachten, zoo wel de gesteldheid van den zieken als andere uitwendige en toevallige omstandigheden, gepaard met de uiteenloopende ziektekundige theorien, welke aan zoo vele veranderingen en nutteloozen strijd omtrent gevoelens en meeningen onderworpen zijn. Men behoeft slechts, om zich daarvan te overtuigen, de schier onoverzienbare van elkander, in zoo vele opzigten, verschillende therapeutische rangschikkingen, zoo als zij in onderscheidene handboeken voorkomen, op te slaan. — Zou welligt die verdeeling aannemelijker zijn, welke de middelen, naar derzelve eigenlijke grondbestanddeelen (elementa), die voor geene ontbinding of verdere scheiding vatbaar zijn, rangschikt? Maar aan hoe vele veranderingen worden en zijn de grondstellingen aangaande deze grondstoffen onderworpen, naar gelang de scheikunde meer in volkomenheid toegenam, of hare stelsels zelven veranderden, waarbij men tevens in het oog moet houden, dat vaak de geneeskundige werking niet zoo zeer uit deze grondstoffen, als wel uit de vereeniging van alle, het geneesmiddel zamenstellende, deelen ontstaat. Deze verdeeling, naar de eigenlijke grondbestanddeelen, hoe veel goeds ook in zich bevattende

en door den Koningsberger Hoogleeraar RICHTER in zijn thans afgewerkt Handbuch der Arzneimittellehre gevolgd, voldoet niet volkomen aan ons doel. Maar de geneesmiddelen bezitten bovendien zoodanige bestanddeelen, welke meer onmiddelijk waar te nemen zijn, en meer of minder onder het bereik onzer zintuigen geraken. Deze schijnen meer bepaaldelijk aan geene veranderingen onderhevig, terwijl men aan dezelve bij uitsluiting de geneeskundige werking op het zieke organisme kan toekennen, en bij welke, wanneer onze zintuigen al niet in staat zijn dezelve genoegzaam te leeren kennen, de scheikunde ons daartoe bereidvaardig de hand leent. Naar dit, als het ware in het oog vallende, de bovenhand hebbende bestanddeel, dat daarom niet altijd, wat deszelfs grootte of omvang aangaat, bijzonder kennelijk behoeft te zijn, kan, onzes inziens, de bedoelde verdeling ingerigt worden, omdat zij aan de opgegevene vereischten, gemakkelijke om in het geheugen bewaard te worden, en toepassing bij de geneeskundige aanwijzingen aan het ziekbed, beantwoorden; hoezeer ook deze verdeling, omdat de materies medica tot heden nog als geen gesloten geheel beschouwd kan worden, op geene volledigheid aanspraak maken kan, en men daarbij erkennen moet, dat er vele geneesmiddelen gevonden worden, waarbij men noch door de zintuigen, noch door scheikundige ontleding, iets bijzonders, iets dat de bovenhand heeft, kan ontdekken, hoezeer bijzondere, eigenaardige geneeskrachten bezittende.

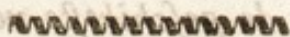
Van het alzoo opgegeven beginsel uitgaande, is mij de hier voor mijne leerlingen ten leiddraad gekozen verdeeling, de geschiktste voorgekomen. Zij is ontleend uit den Conspectus materiae medicae secundum ordines naturales van den Pruisfischen Hoogleeraar HUFELAND, hoezeer ik erken dat ook het Prospectus universae materiae medicae, secundum classes naturales et therapeuticos divisae, van den Breslauer Hoogleeraar LICHTENSTÄDT, veel doelmatigs bevat, en ook dat van den Hoogleeraar WENDT te Breslau, waarvan wij dezer dagen de uitbreiding ontvangen hebben in zijne Praktische Materia medica als Grundlage am Krankenbette, und als Leitfaden zu akademischen Vorlesungen. Breslau 1830, daarmee vergeleken kan worden.

Men zal in dit beknopt overzicht voorzeker niet alle geneesmiddelen opgegeven vinden. Vele, welke in de laatste tijden ontdekt of algemeen aangeprezen zijn geworden, zal men ook daarin te vergeefs zoeken. Wanneer men bedenkt met welk doel, en voor wie hetzelfde opgesteld is, zal men moeten erkennen, dat dit geen volstrekte vereischte is. Den onderwijzer zij de vrijheid gelaten om zich daaromtrent, naar de behoeften van zijne toehoorders te gedragen.

VAN DER BREGGEN.

Amsterdam,
September 1830.

EERSTE KLASSE.

SLIJMBEVATTENDE MIDDELEN.

VOEDENDE, INWIKKELENDE, VERZACH- TENDE.

KRACHT: *Voedende, inwikkende, ontspannende, ver-
zachtende.*

I. MELKEN.

DIERLIJKE MELK. *Lac animale.*

Het zog, de ezelinne, koe, geiten, merriemelk.

Hui van melk, eenvoudige, zamengestelde.

Room van melk.

Gekarnde melk.

Zuiker van melk.

PLANTEN - MELK. (*Emulsio.*) *Lac vegetabile.*

Uit de zaden van de amandelen, maankop, hennip,

noten, meloenen, komkommers, pompoenen.

(De vier koude zaden.)

II. SLIJMERIGE.

ARABISCHE GOM. *G. arabicum.* *Mimosa nilotica.*

Melkdrank uit arabische *Acacia vera.*

gom.

GOMDRAGANT. *G. tragacanth.* *Astragalus creticus.*

KWEEAPPELS. *Cydonia.* *Cydonia Vulgaris.*

Het zaad.

FENEGRIEK. *Foenum graecum.* *Trigonella Foenum Graecum.*

Het zaad.

VLAS. *Linum.* *Linum usitatissimum.*

Het zaad, het meel.

HEEMST. *Althaea.* *Althaea officinalis.*

De wortel, de bladen.

Koekjes van Heemst.

Stroop — — — — —

Zalf — — — — —

Verwekende kruiden.

Verzachtende kruiden.

MALOWE. *Malva.* *Malva sylvestris et rotun-*

De bladen, de bloemen. *difolia.*

WOLLEKRUID. *Verbascum.* *Verbascum Thapsus.*

De bladen, de bloemen.

BINGELKRUID. *Mercurialis.* *Mercurialis annua.*

Het kruid.

PAEONIE. *Paeonia.* *Paeonia officinalis.*

De wortel.

VLASKRUID. *Linaria.* *Antirrhinum Linaria.*

III. GELEIAARDIGE.

SALEP <i>Salep.</i>	<i>Orchis mascula.</i>
De wortel.	
SAGU OF SAGOE. <i>Sago.</i>	<i>Sagus genuine seu Palma.</i>
Het merg, de korrels.	<i>Farinaria Rumphii.</i>
IJSLANDSCHE MOS.	<i>Cetraria Islandica.</i>
<i>Lichen. Island.</i>	
Gelei, chocolaad van ijs- landsche mos.	
ARROW - WORTEL.	<i>Maranta arundinacea.</i>
De wortel.	
DIERLIJKE GELEI.	<i>Ichthyocolla. Colla piscium.</i>
<i>Colla animalis.</i>	
Van vleesch, hertshoorn, van visch.	
GROENE HAGEDISCH.	<i>Lacerta agilis.</i>
<i>Lacerta.</i>	
AEGYPTISCHE SLANG. <i>Vipera.</i>	<i>Coluber vipera.</i>
Vleeschnat.	
SLAK. <i>Limax.</i>	<i>Limax ater et rufus.</i>
OESTER. <i>Ostrea.</i>	<i>Ostrea edulis.</i>

IV. MEELACHTIGE.

GERST. <i>Hordeum.</i>	<i>Hordeum vulgare.</i>
------------------------	-------------------------

Het zaad , het bereide ,
de mout , het bier ,
gepaerlde garst.

HAYER. *Avena.*

Avena sativa.

Het zaad.

De havergort.

RIJST. *Oryza.*

Oryza sativa.

Het zaad.

DE TARWE. *Triticum.*

Triticum hybernum et Tri-

Het zaad , de stijfsel , de *ticum aestivum.*

zemelen , het af kook-
fel van Sijdenham.

DE ROGGE. *Secale.*

Secale cereale.

Het zaad , de zemelen.

DE AARDAPPEL.

Solanum Tuberosum.

De wortel , het meel.

DE GROOTE BOONEN. *Faba.* *Vicia Faba.*

Het zaad , het meel.

V. EIWITBEVATTENDE.

HOENDEREI. *Ovum gallinaceum.*

Het wit , het dooier.

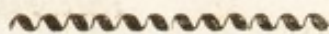
Olie van eijeren.

MAAGSAP. *Succus gastricus.*

SPINNEWEB. *Tela araneae.*

SPEEKSEL. *Saliva*

TWEEDE KLASSE.

OLIEACHTIGE MIDDELEN.

ONTSPANNENDE, INWIKKELENDE.

KRACHT: *Ontspannende, glibbrigmakende, bedarende, inwikkellende.*

I. OLIEEN.

OLIE VAN VLAS. *Ol. Lini. Linum usitatissimum.*

OLIJVEN OLIE. *Ol. Olivarum. Olea Europoea.*

AMANDEL OLIE. *Amygdalus communis.*

Ol. Amygdalarum.

Amandelmelk.

OLIE VAN MAANKOP. *Papaver Somniferum.*

Ol. Papaveris.

OLIE VAN NOTEN. *Juglans regia.*

Ol. nucum Jugland.

OLIE VAN WONDERBOOM. *Ricinus communis.*

Ol. Ricini.

BERGER LEVERTRAAN. *Gadus Morrhua.*

Jecoris aselli.

II. VETTIGHEDEN.

KAKAUBOTER.

*Theobroma Cacao.**Butyrum Cacao.*

Chocolaad.

DIERLIJKE BOTER.

Butyrum animale.

Oogzalf.

VARKENSREUZEL.

*Adeps suilla.**Axungia porci.*WALSCHOT. *Sperma ceti.**Physeter macrocephalus.*

Zalf van Walschot.

WITTE EN GELE WAS.

*Cera alba et flava.*ZAAD VAN WOLFSKLAUW. *Lycopodium clavatum.**Semen Lycopodii.*

DERDE KLASSE.

ZUIKERACHTIGE MIDDELEN.

OPLOSSENDE. ZUIVERENDE.

KRACHT: *De af- en uitscheidingen bevorderende, oplosfende, verslappende, de fcherpte van het bloed verbeterende.*

ZUIVERE HONIG. *Mell.*

Mell.

Afgefchuimde.

Enkelvoudige azijnhoning.

ZUIKER. *Saccharum.*

Saccharum officinale.

Stroop.

WILDE PEEN. *Daucus.*

Daucus carota.

ZOETHOUT. *Liquiritia.*

Glyzirrhiza glabra.

De wortel, het verdikte fap, het extract.

GEWONE FRAMBOOS.

Rubus Idaeus.

De vrucht.

ZWARTE MOERBEZIE. *Morus.* *Morus nigra.*

DE ROODE AALBES. *Ribes.* *Ribes rubrum.*

DE LAURIERBLADIGE PRUIM.	<i>Prunus Laurocerasus.</i>
<i>Cerasus.</i>	
De stroop der vruchten,	
het water, de conferf.	
DE PRUIM. <i>Prunus.</i>	<i>Prunus Domestica.</i>
De conferf.	
DE WIJNSTOK.	<i>Vitis vinifera.</i>
Groote en kleine rozij-	
nen, het uittreksel.	
DE PERSIK. (AMANDEL)	<i>Amygdalus persica.</i>
<i>Persicus.</i>	
DE KOMKOMMER. <i>Cucumis.</i>	<i>Cucumis sativa.</i>
Het uitgeperste sap.	
DE MELOEN. <i>Melo.</i>	<i>Cucumis Melo.</i>
PIJP. CASSIA. <i>Cassia.</i>	<i>Cassia fistularis.</i>
Het merg.	
MANNA. <i>Manna Calabrina.</i>	<i>Fraxinus Ornus.</i>
DE VIJG. <i>Carica.</i>	<i>Ficus carica.</i>
DE BEETWORTEL, ROODE.	<i>Beta vulgaris.</i>
<i>Beta rubra.</i>	
DE ROODE KOOL.	
<i>Brassica rapa.</i>	
Het uitgeperste sap.	
KOOL MOES.	
<i>Brassica oleracea.</i>	
Het kruid, het uitgepers-	
te sap.	

MOES PASTINAKE. <i>Pastinaca.</i>	<i>Pastinaca Anethum.</i>
DE SPERGIE. <i>Asparagus.</i>	<i>Asparagus officinalis.</i>
DE KERVEL. <i>Cerrefolium.</i>	<i>Scandix Cerrefolium.</i>
Het kruid, het uitgeperste sap.	
BERNAGIE. <i>Borago.</i>	<i>Borago officinalis.</i>
Het kruid.	
EEREPRIJS.BEEK. <i>Beccabunga.</i>	<i>Veronica Beccabunga.</i>
Het uitgeperste sap.	
HOEFBLAD. <i>Tussilago.</i>	<i>Tussilago Farfara.</i>
De bladen, het sap.	
GRAS.	<i>Triticum repens.</i>
De wortel, het uitgeperste sap, het extract.	
ZEEPKRUID. <i>Saponaria.</i>	<i>Saponaria officinalis.</i>
De wortel, het kruid, het extract.	
KLISWORTEL. <i>Bardana.</i>	<i>Arctium Lappa.</i>
De wortel, het extract.	
SARSAPARILLE.	<i>Smilax Sarsaparilla.</i>
<i>Sarsaparilla.</i>	
De wortel.	
KINA. <i>China.</i>	<i>Smilax China.</i>
De wortel.	
KOOTKRUID. <i>Astragalus.</i>	<i>Astragalus creticus.</i>
De wortel.	

ROODE GRASWORTEL. *Carex*. *Carex arenaria*.

De wortel.

EIKENVAREN. *Polypodium*. *Polypodium vulgare*.

De wortel.

STALKKRUID. *Ononis*. *Ononis arvensis*.

Het kruid.

VIERDE KLASSE.

BITTERE MIDDELEN.

VERSTERKENDE, OPLOSSENDE.

KRACHT: *Versterkende; de af- en uitscheidingen bevorderende, oplofende, de gal vergoedende, de wormen uitdrijvende, het zuur en de wormvorming vernietigende.*

I. EENVOUDIG BITTERE.

QUASSIE HOUT. *Quassia.* *Quassia excelsa.*

Het hout, extract, de
tinctuur.

KOLUMBO. *Columbo.*

De wortel, het extract.

GENTIAAN (ROODE). *Gentiana lutea.*

Gentiana.

De wortel, het extract,
de tinctuur.

WATERDRIEBLAD.

Menyanthes trifoliata.

Trifolium fibrinum.

Het kruid, het extract,
de tinctuur.

KLEIN DULZENDGULDEN *Gentiana Centaureum*
KRUID. *Centaureum*.

Het kruid, het uitge-
perste sap.

DE AARDROOK. *Fumaria*. *Fumaria officinalis*.

Het kruid, het extract

GEZEGENDE DISTEL. *Centaurea Benedicta*.

Carduus Benedictus.

Het kruid, het uitge-
perste sap.

PAARDEBLOEM. *Taraxacum*. *Leontodon Taraxacum*.

De wortel, het sap, het
extract.

CICHOREI. *Cichoreum*. *Cichoreum Intybus*.

De wortel, de stroop
met rhabarber, het ex-
tract.

BITTERE KRUISBLOEM. *Polygala amara*.

Polygala.

De wortel

UITGEPERSTE OSSEGAL. *Fel bovinum*.

Fel tauri inspissatum.

AGAVE.

Agave americana.

De wortel.

II. AETHERISCH BITTERE.

ZEE ALSEM. *Absinthium.* *Artemisia absinthium.*

Het kruid, het sap, het

extract, de tinctuur,

de aetherische olie.

BIJVOET. *Artemisia.* *Artemisia vulgaris.*

De wortel.

GEMEEN DUIZENDBLAD. *Achillea Millefolium.**Millefolium.*

De toppen, het extract.

GEMEENE HOPPE. *Lupulus.* *Humulus Lupulus.*

Het extract, het bier,

de tinctuur

REINEVAREN. *Tanacetum.* *Tanacetum vulgare.*

Het kruid, het extract,

de aeth. olie.

NAGELWORTEL. *Geum Urbanum.**Caryophyllata.*

De wortel, het extract,

de tinctuur.

KASCARILLE. *Cascarilla.* *Croton Cascarilla.*

De bast, het extract,

de tinctuur.

ANGUSTURA. *Bonplandia trifoliata.*

De bast, het extract.

WELRIEKENDE LISCH. *Acorus calamus.*
KALMUS.

Calamus aromaticus.

De wortel.

ORANJE. *Aurantium.* *Citrus aurantium.*

Curacoufche en spaan-

fche: de bladen, de

bloemen, het water

van de bloemen, de

stroop, enz.

VELDCIJPRES. *Chamaepytis.* *Teucrium Chamaepytis.*

Het kruid.

WITTE MALOVE. *Marrubium.* *Marrubium vulgare.*

Het kruid, het extract.

AARDVEIL. *Hedera terrestris.* *Glechoma Hederacea.*

Het kruid.

EEREPRIJS. *Veronica.* *Veronica officinalis.*

Het kruid.

HET JANSKRUID. *Hypericum.* *Hypericum perforatum.*

Het kruid.

WATERLOOK. *Scordium.* *Teucrium Scordium.*

Het kruid, de tinctuur.

WIJNRUIT. *Ruta.* *Ruta graveolens.*

Het kruid, het extract.

DE TULPENBOOM. *Liriodendron tulipiferum.*

Liriodendron.

De wortel.

GALLEOPSIS. *Galeopsis Ochroleuca.*

Het kruid, de bloemen.

Lieberfche kruiden.

III. BITTERE ZAMENTREKKENDE.

KINA KINA (GELE, ROODE). *Chinchonia officinalis.*

China regia, rubra, fusca.

Cort. Peruvianus.

De tinctuur, het extract,

de chinine, de zwa-

velzure chinine, de

zoutzure chinine.

ROSKANTANJE.

Aesculus Hippocastanum.

Hippocastanum.

De bast, het extract.

WITTE WILG. *Salix.*

Salix pentandra.

De bast, het extract.

ESCH. *Fraxinus.*

Fraxinus excelsior.

De bast, het extract.

SIMARUBE. *Simaruba.*

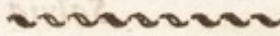
Quassia Simaruba.

De bast.

ALCORNQUE. *Alchornia latifolia.*

De bast.

VIJFDE KLASSE.

ZAMENTREKKENDE MIDDELEN.

ZAMENVOEGENDE, DEN ZAMENHANG VERMEERDERENDE.

KRACHT: *Zamentrekkende, den samenhang der vaste en vloeibare deelen vermeerderende, de uit- en afscheidingen bedwingende, de te groote gevoeligheid verminderende.*

I. SLIJMACHTIGE. (*Mucilaginoso.*)

GROOTE SMEERWORTEL.

Symphytum officinale.

Consolida major.

De wortel.

MISTEL OF EIKE MARENTAK. *Viscum album.*

Viscum quernum.

WILDE PATICH.

Rumex acutus.

Lapathum acutum.

Het kruid, de wortel.

OLM. *Ulmus.*

Ulmus campestris.

De bast.

PURPERE WEDERIK

Lythrum salicaria.

of

JOODEKRUID. *Salicaria.*

Het kruid.

ERAP. *Rubia tinctorum*

De wortel, het extract.

SALIE. *Salvia*. *Salvia officinalis*.

Het kruid, het extract.

ZANDBEZIE. *Uva ursi*. *Arbutus Uva ursi*.

Het kruid.

ROODE ROOS. *Rosa*. *Rosa centifolia*.

De bloemen, het water,

de conferf, rozehonig.

WILDE OF HONDSROOS. *Rosa canina*.

Cynosbatus.

De vruchten.

HEIBEZIENBOOM. *Myrtillus*. *Vaccinium Myrtillus*.

De beziën.

KWEEAPPELS. *Cydonia*. *Pyrus Cydonia*.

De vrucht.

II. ZUIVER ZAMENTREKKENDE.

ZILVERKRUID. *Potentilla*. *Potentilla anserina*.

Het kruid, de wortel.

NATERWORTEL. *Bistorta*. *Polygonum Bistorta*.

De wortel.

ZEVENBLAD (opstaand). *Tormentilla erecta*.

Tormentilla.

De wortel, het extract.

EIK. *Quercus*.*Quercus Robur*.

De bast, het extract, de
gebrande eikels.

STEKENDE PALM (HULST).

Ilex aquifolium.

De bladen.

RATANHIA. *Ratanhia*.*Krameria triandra*.

De wortel, het extract.

KAMPECHEHOUT.

*Haematoxylon Campechia-**Lignum Campechiense*.*num*.

Het extract.

GRANAAT. *Granatum*.*Punica Granatum*.

De bladen, de bast.

OKKERNoot. *Juglans*.*Juglans regia*.

De bast der steenvruch-
ten, het extract, de
olie.

KATCHOU. *Terra Catechu*.*Areca Catechu*.

Het verdikte sap, het
extract, de tinctuur.

GAMBISCHE GOM.

Eucalyptus resinifera.*Gummi kino. Gom kino*.

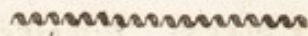
De tinctuur.

ALUIN. *Alumen*.*Argilla Sulphurica*.

Gebrande.

DRAKENBLOED.	<i>Calamus Draco.</i>
<i>Sanguis draconis.</i>	
Het verdikte sap.	
GOM LAK. <i>Gummi laccae.</i>	<i>Coccus ficus.</i>
BOVIST OF WOLFSVOET.	<i>Lycoperdon Bovista.</i>
<i>Bovista.</i>	
ROOD SANDELHOUT.	<i>Pterocarpus santalinus.</i>
<i>Santalum rubrum.</i>	
SCHARLAKEN BEZIEN.	<i>Coccus Ilicis.</i>
<i>Grana kermes.</i>	
LORKENZWAM.	<i>Boletus Laricis.</i>
<i>Fungus salicis.</i>	
EDEL LEVERKRUID.	<i>Agrimonia Eupatoria.</i>
<i>Eupatoria.</i>	
Het kruid.	

ZESDE KLASSE.

SCHERPE MIDDELEN.

KRACHT: *Prikkelende, de uit- en afscheidingen en de opslurping bevorderende, oplofende, de ontaarding der vochten verbeterende. Het watervaatgestel, de uit- en afscheidende werktuigen, en het zenuwstelsel worden door deze middelen bijzonder aangedaan.*

TEGENGIFTIGE KRUISBLOEM, *Polygala Senega.*

Senega.

De wortel, het extract.

VALKRUID. *Arnica.*

Arnica montana.

De wortel, de bloemen,
het extract.

WATERKERVEL.

Phellandrium aquaticum.

Phellandrium.

Het zaad, de tinctuur.

STINKENDE GOUWE.

Chelidonium majus.

Chelidonium.

Het kruid, het extract,
het versch uitgeperste
sap.

VUURKRUID. *Pyrethrum.* *Anthemis Pyrethrum.*

De wortel, de tinctuur.

BEVERNAAT, GROOTE STEEN- *Pimpinella saxifraga.*

BREEK. *Pimpinella.*

De wortel, de tinctuur.

LAVAS. *Levisticum.* *Ligusticum Levisticum.*

De wortel.

KALFSVOET. *Arum.* *Arum maculatum.*

De wortel, de conferf.

ENGELWORTEL. *Angelica.* *Angelica archangelica.*

De wortel, de zamen-
gestelde geest, de tinc-
tuur, het extract.

ALANT. *Helenium. Enula.* *Inula Helenium.*

De wortel, het extract,
de wijn, de zalf.

GEMBER. *Zingiber.* *Amomum Zingiber.*

De wortel, de tinctuur,
de stroop.

KURKUMA. *Curcuma.* *Curcuma longa.*

De wortel.

ZWARTE EN WITTE PEPER. *Piper nigrum.*

Piper niger et album.

De korrels.

SPAANSCHPE PEPER. *Capsicum annuum.*

Piper Hispanicum.

De tinctuur.

WITTE EN ZWARTE MOST- *Sinapis sativa*.
AARD.

Sinapis alba et nigra.

Het zaad, de wijn, de
mostaardpappen.

LEPELBLAD. *Cochlearia*. *Cochlearia officinalis*.

Het kruid, het uitgeperste
sap, degeest, de conferf.

MIERIK. *Armoracia*. *Cochlearia armoracia*.

Raphanus Rusticanus.

De wortel, de wijn, het
bier.

WATERKERS. *Nasturtium*. *Sisymbrium Nasturtium*.

Het kruid, het uitgepers-
te sap.

RAMENAS. *Raphanus*. *Raphanus sativus*.

De wortel, het uitge-
perste sap.

MUURPEPER. *Sedum*. *Sedum acre*.

Het versch uitgeperste
sap, de poeder.

FLORENTIJNSCHE LISCH.

Iris florentina.

De wortel.

WITTE VIERKRUID.

Clematis recta, vitalba.

Het kruid.

SABADILLE. <i>Sabadilla.</i>	<i>Veratrum Sabadilla.</i>
Het zaad.	
DE MIER.	<i>Formica rufa.</i>
De geest.	
BLAARSCHORS. <i>Mezereum.</i>	<i>Daphne Mezereum.</i>
De bast, de wortel.	
GUICHELHEIL, <i>Anagallis.</i>	<i>Anagallis arvensis.</i>
Het loof.	
KOEKOEKSKRUID <i>Cardamine.</i>	<i>Cardamine pratensis.</i>
De bloemen.	
KEUKESCHELLEKRUID.	<i>Anemone pratensis.</i>
<i>Pulsatilla.</i>	
Het kruid, de bloemen	
het extract.	
WILDE GROOTE ANEMONE	<i>Anemone nemorosa.</i>
De bloemen, het kruid.	
LUISKRUID. <i>Staphysagria.</i>	<i>Delphinium Staphysagria.</i>
Het zaad.	
GOUDSBLOEM. <i>Calendula.</i>	<i>Calendula officinalis.</i>
Het kruid, de bloemen,	
het extract.	
WORMDRIJVENDE CERAMIUM.	<i>Ceranium Helminthocher-</i>
<i>Helminthochorton.</i>	<i>tos.</i>
TUINKERS. <i>Lepidium.</i>	<i>Nasturtium Hortense.</i>
Het kruid.	
WATER WEEGBREE. <i>Alisma.</i>	<i>Alisma Plantago.</i>

BREM. <i>Genista tinctoria.</i>	<i>Spartium scoparium.</i>
De toppen.	De wortel, het zaad.
SCUTELLARIE. <i>Scutellaria.</i>	<i>Scutellaria lateriflora.</i>
Het kruid.	de wijn.

II. EIGENAARDIG WERKENDE MIDDELEN.

A. PISAFDRIJVENDE.

SPAANSCH Vlieg.	<i>Meloë vesicatorius.</i>
<i>Cantharides.</i>	De wortel.
De tinctuur, de spaansch-vliegpleister, de blaartrekkende zalf.	DE ERPE. <i>Apium.</i>
DE MEIKEVER.	<i>Meloë Proscarabaeus et majalis.</i>
<i>Meloë majalis.</i>	BRIEKEURIGE VIOL.
PISSEBEDDEN. <i>Millepedes.</i>	<i>Oniscus Asellus.</i>
De bereide.	Het kruid.
DE ZEVENBOOM. <i>Sabina.</i>	<i>Juniperus Sabina.</i>
Het kruid, de bezien.	Het kruid.
JENEVERBOOM. <i>Juniperus.</i>	<i>Juniperus communis.</i>
Het hout, de wortel, de bezien, de aetherolie, de tinctuur, de conferf, de geest.	Het kruid.
ZEEAJUIN. <i>Scilla.</i>	<i>Squilla maritima.</i>

TYLOOS. *Colchicum.* *Colchicum autumnale.*

De wortel, het zaad, de
azijn, de azijnhonig,
de wijn.

KNOFLOOK. *Allium.* *Allium sativum.*

De wortel, de tinctuur.

AJUIJN. *Cepa.* *Allium Cepa.*

De wortel.

ZWALUWEKRUID. *Asclepias Vincetoxicum.*

Vincetoxicum.

De wortel.

PETERSELIE. *Petroselinum.* *Apium petroselinum.*

Het zaad, het kruid.

DE EPPE. *Apium.* *Apium graveolens.*

De wortel.

DRIEKLURIGE VIOOL. *Viola tricolor.*

Jacea.

Het kruid.

WINTERGROEN. *Pyrola.* *Pyrola umbellata.*

Het kruid.

RIDDERSPOOR. *Delphinium.* *Delphinium consolida.*

Het kruid.

BALLOTA. *Ballota lanata.*

Het kruid.

CAINCA. *Chiococca racemosa.*

De wortel.

ACTAEA.

Actaea racemosa.

De wortel.

BUCO.

Diosma crenata.

De bladen.

B. STERK AFVOERENDE MIDDELEN.

SENNA. *Senna.**Cassia senna.*

De bladeren.

De conferf. *Elect. Lenitiv.*

Weensch drankje.

DUITSCHSE SENNA.

*Colutea arborescens.**Colutea.*

De bladen.

RABARBER.

*Rheum palmatum.**Rhabarbarum. Rheum.*De wortel, de tinctuur,
het extract.JALAPPE. *Jalappa.**Convolvulus Jalappa.*De wortel, de tinctuur,
de harst.GENADEKRUID. *Gratiola.**Gratiola officinalis.*Het kruid, de wortel,
het extract.ALOË. *Aloe lucida.**Aloë socotrina.*Het verdikte sap, het ex-
tract, de tinctuur.

GUTTEGOM. *Gummi gutta.* *Stalagmitis gambogioides.*

Verdikte gom.

KOLOKWINT. *Colocynthis.* *Cucumis colocynthis.*

Het merg, het extract,
de tinctuur.

BRYONIE. *Bryonia.* *Bryonia dioica.*

De wortel, de wijn.

PURGEERWINDE. *Convolvulus Scammonia.*

Scammonium.

Het verdikte sap.

DE WITTE JALAP. *Convolvulus Mechoacanna.*

Mechoacanna.

De wortel.

RHJNBEZIEN.

Rhamnus catharticus.

De bezien, *Sp. de spina*
cervina.

WILD VLAS.

Linum catharticum.

Het kruid.

SLEEDOORN. *Acacia.* *Prunus spinosa.*

De bloemen.

WILDE KOMKOMMER. *Momordica Elaterium.*

Elaterium.

Het uitgeperste sap, het
extract.

PURGEERKORRELS.

*Croton Tiglium.**Grana Tiglii.*De olie van purgeerhout-
boom.SURINAAMSCHÉ GEOFFROÏE. *Geoffrea Surinamensis.*

De bast.

SPIGELIE. (MARILANDSCHE). *Spigelia marilandica.*

De wortel.

WOLFSMELK. *Euphorbium.* *Euphorbia officinarum.*Het verdikte sap, de tinc-
tuur.

KLEIN SPRINGKRUID.

Euphorbia Latyris.

De olie.

ZWART NIESKRUID.

Helleborus niger.

De wortel, de tinctuur,

Het extract.

STINKENDE NIESWORTEL. *Helleborus foetidus.*WITTE NIESWORTEL. *Veratrum album.**Helleborus albus.*

De wortel.

C. BRAAKMIDDELEN.

BRAAKWORTEL *Ipecacuanha.* *Cephaëlis Ipecacuanha.*

De wortel.

WIOOL. RIEKENDE.

Viola odorata.

HAZELWORTEL of

Asarum Europaeum.

MANSOOREN.

De wortel.

D. NIESMIDDELEN.

MEIBOOM of

Convallaria majalis.

LELITJES VAN DEN DALE.

Lilium Convallium.

De bloemen.

C. BRAAKMIDDELEN.

ZEVENDE KLASSE.

AETHERISCHE MIDDELEN.

OPWEKKENDE, HARTSTERKENDE, KRAMP-
STILLENDE.

KRACHT: *Prikkelende, de levenskracht opwekkende,
den omloop van het bloed en van de afscheidingen
bevorderende, verwarmende, zenuwopwekkende,
krampenbedarende.*

I. VLUGGE AETHERISCHE.

VLUG LOOGZOUT.

Alcali volatile.

BIJTENDE GEEST VAN AMMO- *Ammonia liquida.*

NIAK.

VLOEIJENDE AMMONIA.

Spir. sal-ammon. caustiei.

ZOETE OF WIJNACHTIGE *Alcohol ammoniatum.*

GEEST VAN AMMONIAK-

ZOUT.

GEESTRIJKE VLOEIJENDE

AMMONIA.

Sp. sal-ammon. vinosus.

- ONDERKOOLSTOFZURE AM- *Subcarbonas ammoniae.*
 MONIA.
Flor. sal-ammon. vol.
- ONDERKOOLSTOFZURE *Subcarbonas ammoniae li-*
 VLOEIJENDE AMMONIA. *quidum.*
Sp. sal-ammon. aquosus.
- ZOUT VAN HERTSHOORN. *Subcarbonas ammoniae pyro-*
 BRANDIG DIERLIJKE ON- *animale.*
 DERKOOLSTOFZURE AM-
 MONIA.
Sal. cornu cervi.
- GEEST VAN HERTSHOORN. *Subcarbonas ammoniae pyro-*
 VLOEIBARE BRANDIG DIER- *animale liquidum.*
 LIJKE ONDERKOOLSTOF-
 ZURE AMMONIA.
Sp. c. cervi.
- GEEST VAN HERTSHOORN *Succinas ammoniae pyro-*
 MET BARNSTEEN. *animale liquidum.*
 VLOEIJENDE BRANDIG DIER-
 LIJKE BARNSTEENZURE
 AMMONIA.
Sp. c. cervi succinatus.
- GEEST VAN AMMONIAK MET *Alcohol ammoniae anisatus.*
 ANIJS.
Sp. sal-ammon. anisat.

OLIEACHTIGE GEEST VAN AM-
MONIAKZOUT VAN SIJL-
VIUS.

Sp. sal-ammon. ol. Sylvii.

GEEST VAN SPECERIJEN.

Sp. carm. Sylvii.

EAU DE LUCE.

VLUG SMEERSEL.

Liniment. volat.

ZEEP VAN AMMONIA.

OPODELDOCH.

SPECERIJIGE ZEEP.

ALCOHOL. *Sp. vini.*

WIJNGEEST.

GEZUIVERDE BRANDEWIJN

VAN 20 GRADEN.

Sp. viri rectificatus grad.
viginti.

GEZUIVERDE BRANDEWIJN

VAN 30 GRADEN.

Grad. triginta.

PHOSPHORUS.

PHOSPHOR AETHER.

Naphtha Phosphorata.

Olie van phosphorus.

Sp. ammoniae aromaticus.

Sapo ammoniae.

Balsamum opodeldoch.

Acid. phosphoricum.

<i>Ol. phosphori.</i>	
Melkdrank vanphosphorus.	
<i>Emulsio phosphorata.</i>	
Zalf van phosphorus.	
<i>Unguent. phosphori.</i>	
KAMFER. <i>Camphora.</i>	<i>Laurus Camphora.</i>
Kamfer olie.	
<i>Ol. Camph.</i>	
Gekamferde wijngeest.	
<i>Sp. vini Camph.</i>	
Azijn kamfer.	
<i>Acetum Camph.</i>	
MUSKUS. <i>Moschus.</i>	<i>Moschus moschiferus.</i>
Eenvoudige tinctuur van muskus.	
<i>Tinct. Moschi simpl</i>	
Aetherische tinctuur van muskus.	
<i>Tinct. Moschi aetherea.</i>	
TUNQUINSCH MUSKUS.	
<i>Moschus Tunquinensis.</i>	
KUNSTMATIGE MUSKUS.	
<i>Moschus artificialis.</i>	
AMBER. <i>Ambra grisea.</i>	<i>Physeter macrocephalis</i>
Eenvoudige en aetherische tinctuur.	

BEVERGEIL, SIBERISCHE.	<i>Castor Fiber.</i>
<i>Castoreum siberinum.</i>	
Eenvoudige en aetherische tinctuur.	
STINKENDE OLIE VAN HERTS- HOORN.	<i>Ol. Empyreumaticum ani- male.</i>
<i>Ol. animale foetidum.</i>	
BRANDIG DIERLIJKE OLIE.	<i>Ol. c. cervi foetidum.</i>
DIERLIJKE OLIE VAN DIPPEL.	<i>Ol. c. cervi rectificatum.</i>
<i>Ol. animale</i> DIPPELI.	
GEZUIVERDE BRANDIG DIER- LIJKE OLIE.	

II. ZUURACHTIGE. (*Naphthae.*)

WIJN. <i>Vinum.</i>	<i>Vitis vinifera.</i>
Duitsche, Fransche, Ita- liaansche, Spaansche, Hongaarsche.	
AZIJN AETHER.	<i>Aether aceticus.</i>
<i>Naphtha aceti.</i>	
SALPETER AETHER.	<i>Aether nitricus.</i>
<i>Naphtha Nitri.</i>	
ZOETE SALPETERGEEST.	<i>Aether nitricus alcoholicus.</i>
ALCOHOLISCHE SALPETER- GEEST.	
<i>Sp. nitr. dulc.</i>	

ZWAVEL AETHER.	<i>Aether sulphuricus.</i>
<i>Naphtha Vitrioli.</i>	
HOFFMANN'S DRUPPELS.	<i>Aether sulphuricus alcoholi-</i>
ALCOHOLISCHE ZWAVEL-	<i>licus.</i>
AETHER.	
<i>Liq. anod. min. Hoffm.</i>	
ZOUT AETHER.	<i>Aether muriaticus.</i>
<i>Naphtha salis comm.</i>	
VERZOETE ZOUTGEEST.	<i>Aether muriaticus alcoholi-</i>
ALCOHOLISCHE ZOUT AE-	<i>licus.</i>
THER.	
<i>Sp. salis dulcis.</i>	

III. SPECEREIJACHTIGE.

(Met aetherische olie verbonden.)

A. ZENUWMIDDELEN.

KLEINE VALERIAAN.	<i>Valeriana officinalis.</i>
<i>Valeriana.</i>	
De wortel, aether-olie,	
de tinctuur, eenvou-	
dige, zamengestelde	
vlugge, het extract.	
VIRGINISCHE SLAGENWOR-	<i>Aristolochia Serpentaria.</i>
TEL. <i>Serpentaria.</i>	
De wortel.	

TEGENGIFTIGE DORSTENIE. *Dorstenia Contrajerva.*

Rad. contrajerva.

De wortel.

ORANJE CITROEN. *Citrus Aurantium.*

Aurantium.

De bladen, de bast, de

bloemen, bergamot-

olie, het water van de

bloesem.

CAJEPUT. *Melaleuca Cajaputi.*

De olie.

PEPERMUNT EN KRUIZEMUNT.

Mentha piperita et crispa.

Het kruid, de olie, het

water, de geest.

TIJM (GEMEENE). *Thymus.* *Thymus vulgaris.*

Het kruid, de olie, het

water, de geest.

WELDTHIJM. *Serpyllum.* *Thymus Serpyllum.*

Het kruid, de olie, het

water, de geest.

ROOMSCHE KAMILLE. *Anthemis nobilis.*

Chamomilla Romana.

GEMEENE KAMILLE. *Matricaria Chamomilla.*

Chamomilla vulgaris.

De bloemen, het kruid,

de olie, het extract.

ROSMARIJN (GEMEENE).	<i>Rosmarinus officinalis.</i>
<i>Rosmarinus.</i>	
Het kruid, de olie.	
MELISSE (GENEESKRACHTIGE).	<i>Melissa officinalis.</i>
<i>Melissa.</i>	
Het kruid, het water, de geest, de olie.	
LAVENDEL. <i>Lavendula.</i>	<i>Lavendula Spica.</i>
Het kruid, het water, de geest, de olie.	
WELRIEKENDE GANZENVOET.	<i>Chenopodium ambrosioides.</i>
<i>Botrys mexicana.</i>	
Het kruid, de tinctuur.	
MARJOLIJN. <i>Majorana.</i>	<i>Origanum Majorana.</i>
Het kruid, de olie.	
FENKEL. <i>Foeniculum.</i>	<i>Anethum Foeniculum.</i>
Het zaad, het kruid, de wortel, de olie, het water.	
ANJIS. STEEN-EPPE. <i>Anisum.</i>	<i>Sison Anisum.</i>
Het zaad, de olie, het water.	
STER - ANJIS.	<i>Illicium anisatum.</i>
<i>Anisum Stellatum.</i>	
Het zaad.	

KARWEI. *Carum*. *Carum carui.*

De olie, het water.

KOMIJN. *Cuminum*.

Cuminum cuminum.

GAMANDER (SYRISCHE).

Teucrium marum.

Marum verum.

VLIER. *Sambucus*.

Sambucus nigra.

De bloem, de bezien,
het water, de confers.

ALSEM, WORMDRIJVENDE.

Artemisia Contra.

Santonium, cina.

Het zaad.

WIJNRUIT (STERKRIEKENDE).

Ruta graveolens.

Ruta.

Het kruid, het extract,
de olie.

MELILOTE. *Melilotus*.

Melilotus officinalis.

De toppen.

HIJSOP. *Hyssopus*.

Hyssopus officinalis.

Het kruid.

GEMEENE LINDE. *Tilia*.

Tilia europaea.

De bloemen.

MEESTERWORTEL.

Imperatoria Ostruthium.

Imperatoria.

De wortel.

WORM VAREN.

Aspidium filix mas.

Filix mas.

De wortel, de olie.

B. SPECERIJEN.

KANEEL. *Cinnamomum*.*Laurus Cinnamomum*.

De bast, de olie, het
extract, de tinctuur,
de stroop, specerij poe-
der.

INDIAANSCH KANEEL.

Laurus Cassia.*Cassia*.

De bast, de bloemen.

WINTERSBAST. *Winteranus*.*Wintera aromatica*.

De bast.

CULILAWAN.

Laurus Culilaban.

De bast.

KRUIDNAGELS. *Caryophilli*.*Eugenia Caryophyllata*.

De olie, de tinctuur.

GECONFIJTE MUSKAAT.

Myristica moschata.*Macis*.

NOTEMUSKAAT.

Nux moschata.VIER HELM. *Pichurim*.*Tetranthera Pichurim*.

De boonen.

VANILJE. *Vanilla*.*Vanilla aromatica*.

De haauwen, de tinctuur.

KARDAMON. *Cardamomum*.*Amomum Cardamomum*.

De vrucht, de tinctuur.

PEPERMIRT. *Amomum*. *Myrtus Pimenta*.

Het zaad.

GEMBER. *Zingiber*. *Zingiber officinale*.

De wortel, de tinctuur.

KORIANDER. *Coriandrum*. *Coriandrum sativum*.

Het zaad.

PEPER KUBEBE. *Piper Cubeba*.

STAART PEPER. *Cubeba*.

GALANG ALPINIE. *Galanga*. *Alpinia Galanga*.

De wortel.

ZEDOAR, GESTEELDE KEMP- *Kaempferia rotunda*.

FERIE. *Zedoaria*.

De wortel.

KALMUS. *Calamus*. *Acorus Calamus*.

De wortel.

LAURIER SASSAFRAS. *Laurus Sassafras*.

Sassafras.

Het hout.

LAURIER. *Laurus*. *Laurus nobilis*.

De bladen, de bezien,
de olie.

IV. BALSEMACHTIGE.

(Met hars verbonden.)

A. HARSACHTIGE.

PIJN (DENNE). *Pinus.**Pinus sylvestris.*

De hars, drooge en nat-
te pik, het water, de
teef.

POKHOUT. *Guajacum.**Guajacum officinale.*

De bast, het hout, de
hars, het extract, de
tinctuur.

DE PIJN (LARIX).

*Pinus Larix.**Therebinthina.*

Spiegelhars, gekookte
terpentijn, terpentijn-
olie.

STEENOLIE. *Petroleum.*JODENLIJM. *Asphaltum.**Bitumen asphaltum.*BARNSTEEN. *Succinum.*

De tinctuur, de olie,
het zout.

PERUAANSCH E BALSEM.	<i>Myroxylum Peruiferum.</i>
<i>Balsamum peruv.</i>	
De witte en zwarte, de	
tinctuur, Hoffmanns le-	
vensbalsem.	
BALSEM VAN MECCA.	
<i>Balsam. de Mecca.</i>	
BALSEM VAN TOLU.	<i>Toluisfera Balsamum.</i>
<i>Balsam. de Tolu.</i>	
KOPAIVE BALSEM.	<i>Copaifera officinalis.</i>
<i>Balsam. de Copaiva.</i>	
TERPENTIJN VAN CANADA.	<i>Therebinthina canadense.</i>
<i>Balsam. Canadense.</i>	
BENZOE, WELRIEKENDE ASA.	<i>Styrax Benzoe.</i>
De tinctuur, de bloemen.	
STIJRAX. <i>Styrax.</i>	<i>Styrax officinalis.</i>
MASTIK. <i>Mastiche.</i>	<i>Pistacia Lentiscus.</i>
WIEROOK. <i>Olibanum.</i>	<i>Boswellia serrata.</i>

B. GOM - HARSSEN.

DUIVELSDREK. <i>Asa foetida.</i>	<i>Ferula Asa foetida.</i>
Verdikte sap, de tinctuur	
AMMONIAK. <i>Ammoniacum.</i>	<i>Heracleum gummiferum.</i>
Verdikte sap.	

MOEDERHARS. <i>Galbanum.</i>	<i>Bubon galbanum.</i>
Pleister, tinctuur, de olie.	
OPOPANAXGOM. <i>Opopanax.</i>	<i>Pastinaca Opopanax.</i>
SAGAPENUM. <i>Sagapenum.</i>	<i>Ferula persica.</i>
SANDRIK. <i>Sanderaca.</i>	<i>Thuja articulata.</i>
MIRRE. <i>Myrrha.</i>	<i>Hymenoclea Bartramia.</i>
Het extract, de tinctuur.	
GOM ANIME. <i>Gum. anime.</i>	<i>Amyris katuf.</i>
GOM VAN KLIMOP. <i>Copaisera</i>	<i>Hedera Helix.</i>
<i>Gummi hedera.</i>	

B. COM - HARSSEN

ACHTSTE KLASSE.

BEDWELMENDE MIDDELEN.

VERDOOVENDE, PIJNSTILLENDE, KRAMPSTILLENDE.

KRACHT: De gevoeligheid en de gewaarwordingen veranderende, onderdrukkende, de pijn en krampstrekkingsbedarende, de krampachtige spanning der vezelen, de beklemmingen, zelfs de opgeslotene ziekelijke stof oploosende, de afscheidingen verbeterende en losmakende, het spijsverteringsvermogen verzwakkende. Op de zenuwen en de hersenen bijzonder werkzaam.

I. ZUIVER BEDWELMENDE.

HEULSAP. *Opium.*

Papaver somniferum.

Het verdikte sap, de
tinctuur, het extract,
dovers poeder, the-
riaak, Morphinum,
zijnzure Morphinum.

Dulcamara.
De sengers, het extract.
KRUISISCH ZUUR.
Cyanium.
LAURIERKRANS. *Laurocerasus.*

KLAPROOS.

Papaver Rhoeas.

De bloem, de stroop.

De olie.

BILZENKRUID. *Hyoscyamus.*

Hyoscyamus nigellus.

Het kruid, het extract,
de gekookte olie.

De vruchten, het water,
de aether-olie.

HONDSTONG. *Cynoglossum*. *Cynoglossum officinale*.

Het kruid.

DOORNAPPEL. *Stramonium*. *Datura stramonium*.

Het kruid, het zaad,
het extract, de tinc-

tuur.

NACHTSCHADE. *Belladonna*. *Atropa Belladonna*.

Het kruid, de wortel,
het extract.

HENNEP. *Cannabis*. *Cannabis sativa*.

Het kruid, het zaad,
het extract.

TABAK. *Nicotiana*. *Nicotiana Tabacum*.

Het kruid, het extract,
de tinctuur.

BITTERZOET, KLIMMENDE *Solanum Dulcamara*.

NACHTSCHADE.

Dulcamara.

De stengels, het extract.

PRUISISCH ZUUR.

Cyanium.

LAURIERKERS. *Laurocerasus*. *Prunus Laurocerasus*.

De bladen, het water,
de olie.

BITTERE AMANDELEN. *Amygdalus amara*.

De vruchten, het water,
de aether - olie.

SLEEDOORN. *Prunus Padus.*

De bast, het extract.

DE SAFFRAAN. *Crocus.* *Crocus sativus.*

De bloemstengels, het
extract, de tinctuur,
de stroop.

II. SCHERPE BEDWELMENDE MIDDELEN.

DE VERGIFTIGDE LATOUW. *Lactuca virosa.*

Het extract.

DE WILDE STEKENDE LA-
TOUW. *Lactuca scariola.*

DE LATOUW. *Lactuca sativa.*

MOEDERKOREN. *Secale Cornutum.*

Secale Cornutum.

VLIEGEZWAM. *Agaricus muscarius.*

TAXUS. *Taxus baccata.*

Het kruid.

WOLFSWORTEL. *Aconitum.* *Aconitum Napellus.*

Het kruid, het extract,
de tinctuur.

SCHERLING (GEVLAKTE.) *Conium maculatum.*

Cicuta.

Het kruid, het extract,
de pleister.

DE WATERSCHEERLING (GIFTIGE).	<i>Cicuta aquatica.</i>
Het kruid.	<i>Cicuta virosa.</i>
VINGERHOEDSKRUID.	<i>Digitalis purpurea.</i>
Het kruid.	<i>Digitalis.</i>
Het extract, de tinctuur.	
KRAANSOOGEN.	<i>Nux vomica.</i>
Het extract, de tinctuur.	<i>Strychnos Nux vomica.</i>
ST. IGNATIUS BOONEN.	<i>Strychnos Ignatii.</i>
Het extract, de tinctuur.	
SLANGENHOUT.	<i>Strychnos Colubrina.</i>
Het extract, de tinctuur.	
ONECHTE ANGUSTURA.	<i>Brucea ferruginea.</i>
Het extract, de tinctuur.	
WILDE ROSMARIJN.	<i>Ledum palustre.</i>
Het kruid.	
DE OLIJANDER.	<i>Rhododendron Chrysanthum.</i>
De bladen.	
VERGIFTIGE SUMAK.	<i>Rhus Toxicodendron et Rhus radicans.</i>
Het extract, de tinctuur.	

WILDE KERVEL.

*Chaerophyllum Silvestre.*DE ZEVENGESTIPTE COCHE-
NILJE.*Chrysomula septem puncta.*
Coccionella septem puncta.

INDIAANSCH BEZIEN.

Menispermum Coccus.
Cocculi indict.

NEGENDE KLASSE.

ZUREN.

ZAMENTREKKENDE, ZAMENVOEGENDE, BEDERFWERENDE.

KRACHT: Den samenhang vermeerderende, de ontsteking verminderende, de verhoogde prikkelbaarheid en de gevoeligheid lager stemmende, de verrotting weerstand biedende, verzurende.

L. DELFSTOFFELIJKE ZUREN.

VITRIOOL ZUUR.

Acidum sulphuricum.

Acidum vitrioli.

Zwavelzuur.

VERDUND ZWAVELZUUR.

Acid. sulph. dilutum.

Sp. vitrioli.

VITRIOOL OLIE. *Ol. vitrioli.* *Acid. sulph. concentratum.*

ZUIVER ZWAVELZUUR.

ZURE ELIXIR VAN HALLER. *Aether sulphur. acidus.*

ZURE ZWAVEL. ALKOHOL.

Elixir acidi Halleri.

ZUUR WONDWATER VAN THEDEN.
DEN.

Aqua vulneraria Thedenii.

ZURE ELIXIR VAN MIJNSICHT.	<i>Tinct. aromatica acida.</i>
<i>Elixir vitrioli Mynsichti.</i>	
ZOUTZUUR. <i>Acidum salis.</i>	<i>Acidum Muriaticum.</i>
OVERGEZUURD ZOUTZUUR.	<i>Acid. hydro-cloricum : chlor-</i>
<i>Acid. muriatic. oxygenat.</i>	<i>ricum.</i>
REUZEL MET VETSTOF.	<i>Axungia oxygenata.</i>
VASTE VETSTOF EN ZUUR-	
STOF.	
SALPETERZUUR.	<i>Acidum Nitricum.</i>
<i>Acidum Nitri.</i>	
VERDUND SALPETER ZUUR.	<i>Acidum sulphuricum dilu-</i>
<i>Sp. Nitri.</i>	<i>tum.</i>
SALPETERZURE ZOUTZUUR.	<i>Chlorium nitrosum.</i>
<i>Acidum nitro-muriaticum.</i>	

II. PLANTEN ZUREN.

WIJNSTEENZUUR.	<i>Acidum Tartaricum.</i>
<i>Acidum Tartari.</i>	
WIJNSTEENROOM.	<i>Supertartras potassae de-</i>
<i>Cremor tartari: tart. depur.</i>	<i>puratum.</i>
GEZUIVERDE ZURE WIJN-	
STEENZURE POTASCH.	
WIJNSTEENBORAX.	<i>Tartarus boraxatus.</i>
<i>Crem. tart. solubilis.</i>	
AZIJNZUUR. <i>Acidum aceti.</i>	<i>Acidum aceticum.</i>

ZUIVERE AZIJN.

Acid. acet. concentratum.

STERKE AZIJNZUUR.

Acetum purum.

GEDISTELEERDE AZIJN.

*Acid. acet. dilutum**Acetum destillatum.*

VERDUND AZIJNZUUR.

Acid. acetosum.

SPECERIJACHTIGE AZIJNZUUR.

*Acidum aceticum aroma-
ticum.*

ROZENAZIJN.

Acetum Rosarum.

BENZOË BLOEMEN.

Acid. Benzoicum.

BENZOËZUUR.

Flores Benzoës.

KRAAKBESSENBOOM.

*Vaccinium vitis idaea.**Vitis idaea.*

De vruchten, de stroop.

KLAVERZURING. *Acetosella.* *Oxalis acetosella.*

Het kruid.

ZURINGZOUT. *Acidum oxalicum.**Sal. acetosellae.*OVERZURINGZURE POTASCH. *Superoxalas potassae.*TAMARINDE. *Tamarindus.* *Tamarindus indicus.*

De vrucht, het merg.

HOUTZUUR. *Acidum ligni.*

III. DIERLIJKE ZUREN.

PHOSPHORZUUR.

Acid. phosphoricum.

MIERENZUUR.

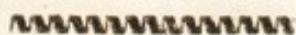
Acid. formicarum.

KRACHT: Oplosende, versappende, ontbindende, bij
 tene, den samenhang der vaste deelen verminderende,
 tene, het levensvermogen onderdrukkende, het
 zuur bevestigende, ontzuurende, de afscheiding
 en de opslorping verminderende; zij werken
 op het bloed en wateraanstelsel, en de
 nieren.

I. VASTE LOOGZOUTEN.

WIJNSTEENZOUT. *Subcarbonas potassae*
 Alcah vegetabilis.
 LOOGZOUT.
 VASTPLAANTEN.
 Kalk
 ONDERKOOLOSTOFZURE ROT-
 ASCH.
 ZAL tartar.
 POTASCH. *Cineres clavellati*. Subc. potass. vinnak.
 WIJNSTEENOLIE.
 Ol tart. p. bellinum.

TIENDE KLASSE.

LOOGZOUTIGE MIDDELEN.

ONTBINDENDE, ZUURWERENDE.

KRACHT: *Oplofende, verslappende, ontbindende, bijtende, den zamenhang der vaste deelen vermindereude, het levensvermogen onderdrukkende, het zuur bedwingende, ontzurende, de affcheiding en de opflurping vermeerderende; zij werken op het bloed en watervaatstelsel, en de nieren.*

I. VASTE LOOGZOUTEN.

VASTPLANTEN.

Kali.

LOOGZOUT.

Alcali vegetetile.

WIJNSTEENZOUT.

Subcarbonas potassae.

ONDERKOOLSTOFZURE POT-

ASCH.

Sal. tartari.

POTASCH. *Cineres clavellati.* *Subc. potass. venale.*

WIJNSTEENOLIE.

Ol. tart. p. deliquium.

ZEEPZIEDERLOOG.

Potassa liquida.

VLOEIJENDE POTASCH.

Liq. kali caustici.

BIJTENDE STEEN.

Potassa fusa.

GESMOLTEN POTASCH.

Lapis causticus.

VASTE DELFLOOGZOUT.

*Natrum.**Alcali minerale.*

ONDERKOOLSTOFZURE SODA.

*Subcarbonas sodae.**Sal. sodae.*

KOOLSTOFZURE SODA.

*Carbonas sodae.**Soda aërata.*ZEEP. *Sapo.**Sapo medicatus.*

VASTE VETSTOF EN ALCALI.

*Sapo alicantinus, venetus,**hispanicus.*

Alicantsche, Spaansche,

Venetiaansche.

Zeep van Jalappe.

Sapo jalappinus.

Starkeijansche zeep.

Sapo Starkeyanus.

Zeep van pokhout.

Sapo Guajacinus.

Spiesglanszeep.

*Sapo stibiatus.**Sapo antimonialis.*

Zeep pleister.

Emplastrum de sapone.

Zeep van ammonia.

Linimentum volat.

Linimentum saponatum.

Gemaalde waschzeep.

Sapo ceratus.

Specerijige zeep.

Opodeldoch.

GEBRANDE SPONS.

Carbo spongiae.

Spongia tosta.

ELFDE KLASSE.

AARDACHTIGE MIDDELEN.

KRACHT : *Het zuur , het scherpe , het vette opslurpende , de gevoeligheid , vooral van het darmkanaal , verminderende , onderdrukkende , de slijm en weiachtige afscheidingen verbeterende , steenbrekende . Zij werken vooral op de darmbuis , de nieren , de baarmoeder , en de watervaten .*

BITTERAARDE.

Carbonas Magnesiaë.

Magnesia alba.

Gebrande magnesia.

Magnesia usta.

KALK. *Calx.*

Calcaria.

Kreefsoogen.

Lapides cancror.

Oesterschalen.

Conchiae praeparatae.

Zeeschuim. Ossa sepiae.

*Poeder tegen de kramp
van Markgraaf.*

Pulvis antiepilept. Marchionis.

Levendige kalk.

Kalkwater.

Aqua calçis.

Wit krijt.

BOLUS. *Bolus.*

Argilla Bolus.

Rubra, alba, armena,
terra lemnia.

Roode, witte, armeni-
sche, lemnische aarde.

TWAALFDE KLASSE.

ZOUTEN.

ONTSTEKINGWERENDE.

KRACHT : *De verhoogde werkzaamheid van het bloed-
vaatgestel, en den aandrang van het bloed vermin-
derende, verslappende, verzwakkende, de af- en
uitscheidingen bevorderende, oplosfende. Zij
werken op het hart, het bloedvaatgestel, het
darmkanaal, de nieren, de huid, en al de
afscheidende en opslurpende werktuigen.*

I. MET CITROENZUUR.

HET OPBRUISSCHEND DRANK- *Mixtura kalino - citrica.*

JE VAN RIVERIUS. *Tartarus potassicus.*

Potio Riverii. *Kali tartaricus.*

CITROENZURE KALKAARDE. *Calcarena citrata.*

Lapides cancr. citrati. *EN SODA.*

II. MET AZIJNZUUR.

AZIJN WIJNSTEEN. *Acetas potassicus.*

AZIJNZURE POTASCH. *Kali aceticum.*

Terra foliata tartari. *Puris aerophagus.*

VLOEIJENDE AZIJNZURE POT- *Acetis potassae liquidum.*

ASCH. *Liquor kali acetici.*

Liquor terrae foliatae tar-

tari.

AZIJNZURE SODA. *Acetas sodae.*

Terra foliata tart. crys- *Natrum aceticum.*

tallisata.

AZIJNZURE KALKAARDE. *Calcaria acetica.*

Calx acetica.

GEEST VAN MINDERER.

Sp. Mindereri

VLOEIJENDE AZIJNZURE AM- *Acetas ammoniae liquidum.*

MONIA. *Liq. ammoniae acetici.*

III. MET WIJNSTEENZUUR.

WIJNSTEENZURE POTASCH. *Tartras potassae.*

Tartarus tartaratus. *Kali tartaricum.*

WIJNSTEENZURIGE POTASCH *Tartras potassae et sodae.*

EN SODA. *Tartarus Natronatus.*

Sal. polychr. Seignette.

WIJNSTEENZURE AMMONIA EN *Tartras potassae et ammo-*

POTASCH. *niae.*

Tartarus solubilis. *Tartarus ammoniacalis.*

LUCHTGEVEND POEDER.

Pulyis aerophagus.

IV. MET PHOSPHORZUUR.

PHOSPHORZURE SODA.

*Phosphas sodae.**Soda phosphorata.*

PHOSPHORZURE KALK.

*Natrum phosphoricum**Calx phosphorata.**Phosphas calcis.*

V. MET ZWAVELZUUR.

ZWAVELZURE POTASCH.

*Sulphas potassae.**Tartarus vitriolatus: sal.**Kali sulphuricum.**polychr: arcan. duplic.*

ZWAVELZURE SODA.

*Sulphas sodae.**Sal. mir Glauber.**Natrum sulphuricum.*

ZWAVELZURE BITTERAARDE.

Sulphas magnesiaë.

Bitter buikopenend zout.

Sal. amarum.

Engelseh zout.

Sal. anglic.

Epsoms zout.

Epsom. Seidl.

VI. MET ZEEZOUTZUUR.

ZOUTZURE SODA.

*Murias sodae.**Sal. commune.*

ZOUTZURE AMMONIA.

*Murias ammoniac.**Sal. ammon.*

ZOUTZURE KALK.

*Murias calcis.**Calx muriata.*

VII. MET OVERGEZUURD ZEEZOUTZUUR.

OVERGEZUURDE ZOUTZURE *Kali muriaticum hyperoxy-*
KALI. *genatus.*OVERGEZUURDE ZOUTZURE *Chlorium Calcariae.*

KALK.

CHLORKALK.

OVERGEZUURDE ZOUTZURE *Natrum muriaticum hyper-*
NATRUM. *oxygenatum.*CHLOR-NATRUM. *Natrum chloricum.*

VIII. MET SALPETERZUUR.

GEZUIVERDE SALPETERZURE *Nitras potassae depuratum.*

POTASCH.

*Kali nitricum.**Nitrum depuratum.*

ZAMENGESTELD ZOUTPOE-

DER.

Pulvis temperans.

SALPETERZURE SODA.

Natrum nitricum.

IX. MET BARNSTEENZUUR.

VLOEIJENDE BRANDIG DIER- *Succinas ammoniae pyro-*
 LIJKE BARNSTEENZURE AM- *animale liquidum.*
 MONIA. *Liq. ammon. succinici.*
Sp. c. cervi succinatus.

X. MET BORAXZUUR.

ONDERBORAXZURE SODA.

Subboras Sodae.

Borax.

DE TIENDE KLASSE.

METAALACHTIGE.

EIGENAARDIG WERKENDE.

PLANTENKOOL.

Carbo purus.

Carbo vegetabilis.

KRACHT: De zuurstof en de stank opnemende, ontzurende, de vermeerderde en ongeregelde afscheidingen onderdrukkende.

ZWAVEL. *Sulphur*

Sulphur citrinum.

KRACHT: Zweetdrijvende, vlugmakende, borstverzachtende, oplofende, alle de afscheidingen bevorderende, tegen de aambeijen, de schurft werkende, de metaalvergiften onzijdig makende.

GEZUIVERDE ZWAVEL.

*Sulphur depuratum.**Fl. sulphuris loti.*

NEDERGEPLOFTE ZWAVEL.

*Sulphur praecipitatum.**Lac. sulphuris.*

GEZWAVELDE POTASCH.

*Sulphuretum potassae.**Hepar sulphuris alcalinum.**Kali sulphuratum.*

GEZWAVELDE KALK.

*Sulphuretum calcis.**Hepar sulph. calcareum.**Calcaria sulphurata.*

GEZWAVELDE WATERSTOF

Hydrosulphuretum ammoniae.

AMMONIA.

*Calcaria sulphurato sti-**Calx antimonii sulphurata.**biata.**Aq. sulphur. artificialis.*

GEZWAVELDE AMMONIA MET

Sulphuretum ammoniae hy-

WATERSTOFF.

*drogenatae.**Balsamus sulphuris Be-*
guini.

GEZWAVELDE TERPENTIJN-

OLIE.

Bals. sulph. therebinth.

GEZWAVELDE LIJNOLIE.

*Oleum sulphuretum.**Balsamus sulphuris.*

ZWAVEL ZALF.

*Ung. ad scabiem.**Ung. Jasseri.*

ZOUTZURE ZWAAR- *Murias Barytae.*
AARDE.

*Baryta: Terra ponderosa
salita.*

KRACHT: De afscheidingen en de weiachtige opslurping bevorderende, oplosfende, klieroplosfende.

JOD. *Jodium.*

KRACHT: Opwekkende, den aandrang van het bloed vermeerderende, maanzuivering bevorderende, de opslurping vermeerderende, vooral de weiachtige; van hier een vermogend, doch gevaarlijk, en met omzigtigheid te bezigen, klierverhardingen oplosfend, middel.

De tinctuur van Jod.

JOD KALI: NATRUM JOD.	<i>Kali jodatum, hydrodini-</i>
Zalf van kali Jod.	<i>cum: natrum jodatum, hy-</i>
Ung. hydro-jodinicum.	<i>drodinicum.</i>
IJZER. Mars.	<i>Ferrum.</i>
KRACHT: Zamentrekken-	
de, de veerkracht en	
levenskracht der vezel,	
het roode gedeelte van	
het bloed, de warmte	
en de vormkracht van	
het bloed vermeerde-	
rende.	
POEDER VAN IJZER.	<i>Ferrum pulveratum.</i>
<i>Limatura ferri.</i>	
a. Oxyden.	
EERSTE IJZER OXYDE.	<i>Protoxydum Ferri. Ferrum</i>
<i>Aethiops martialis.</i>	<i>oxydulatum nigrum.</i>
ONDERKOOLSTOFZUUR	<i>Subcarbonas ferri.</i>
IJZER.	
<i>Crocus martis aper.</i>	
b. Zouten.	
Zwavelige,	
ZWAVELZUUR IJZER.	<i>Sulphas ferri.</i>
<i>Vitriolum martis.</i>	<i>Ferrum sulphuricum.</i>
Zoutzurige,	

ZOUTZUUR IJZER.	<i>Murias ferri.</i>
<i>Ferrum salitum.</i>	
VLOEJEND ZOUTZUUR	<i>Murias ferri liquidum.</i>
IJZER.	
<i>Liq. stipticus.</i>	
ZOUTZUUR AMMONIAK HOUDEND IJZER.	<i>Murias ferro-ammoniacale.</i>
<i>Fl. sal ammon. mart.</i>	<i>Ammonium muriaticum fer-</i>
	<i>ratum.</i>
PHOSPHORZUUR IJZER.	<i>Phosphas ferri.</i>
<i>Ferrum phosphoricum.</i>	
AETHERISCHE AZIJNZURE	<i>Acetas oxydi ferri liquidum.</i>
IJZER TINCTUUR.	
<i>Tinct. ferri acetici.</i>	
IJZERWIJNSTEEN.	<i>Tartras potassae et ferri.</i>
<i>Tartarus chalybiatus.</i>	
IJZERHOUDENDE WIJNSTEENZURE POTASCH TINCTUUR.	<i>Tinct. tartratis potassae ferrici.</i>
<i>Tinct. ferri tartarisata.</i>	
IJZER TINCTUUR MET KWEE-	<i>Tinct. ferri cydoniata.</i>
SAP.	
<i>Tinct. mart. cydoniata.</i>	
ZWAVEL AETHERISCHE IJZER	<i>Alcohol sulphurico-aethereus</i>
ALKOHOL.	<i>ferri.</i>
<i>Tinct. nerv. Bestuscheffii.</i>	

KWIK *Mercurius*.*Hydrargyrum*.

KRACHT: Oplofende, ont-
bindende, de weiachtig-
ge opflurping bevoor-
rende, ontzurende, den
zamenhang en het le-
vensvermogen verminde-
rende, de vormkracht
verzwakkende, de speek-
felvloeiing bevorderen-
de, de affcheidingen
vermeerderende, tegen
de venusfmet en de wor-
men werkzaam.

LEVENDIG ZILVER OF KWIK.

Mercurius vivus.

a. Oxyden.

ZWARTGAAUW KWIKZILVER

Oxydum hydrargyri nigrum.

OXYDULE.

Aethiops Mercurii per se.

GOMACHTIG KWIKZILVER

Oxydum hydrargyri gum-

VAN PLENCK.

mosum.*Mercurius gummosus**Plenckii*.

LOOGZOUTIGE KWIKZILVER.

Mercurius alcalisatus.

WIJNSTEENZURE KWIKZIL-

VER.

Mercurius tartarisatus.

HONIGKWIKZILVER.

Hydrargyrum mellitum.

Mercurius mellitus.

ASCHGRAAUW KWIKZILVER

VAN BLACK.

Mercurius cinereus Blac-

kii.

SALPETERZUUR AMMONIAK-

Protoxydum hydrargyri ni-

HOUDEND EERSTE KWIK

trica - ammoniacale.

OXYDE.

Merc. solub. Hahnemanni.

KWIKZEEP.

Sapo mercurialis.

KWIKZALF.

Ung. hydrargyri cinereum.

Ung. neapolitum.

KWIKPLEISTER.

Empl. mercuriale.

b. Gezwavelde.

ZWARTE GEZWAVELDE KWIK.

Sulphuretum hydrargyri ni-

Aethiops mineralis.

grum.

GEZWAVELDE KWIK EN SPIES-

Sulphuretum hydrargyri et

GLANS.

stibii.

Aethiops antimonialis.

ROODE TWEEDE GEZWAVEL-	<i>Deuto-sulphuretum hydrar-</i>
DE KWIK.	<i>gyri rubrum.</i>
<i>Cinnabaris factitia.</i>	
POEDER VAN PLUMMER.	
c. Zouten.	
ZOUTZURE EERSTE KWIK	<i>Murias protoxydi hydrar-</i>
OXYDE.	<i>gyri.</i>
<i>Calomel. Merc. dulcis.</i>	
ZOUTZURE TWEEDE KWIK	<i>Murias Deutoxydi hydrar-</i>
OXYDE.	<i>gyri.</i>
<i>Merc. subl. corros.</i>	
VOCHT VAN HET ZOUTZURE	<i>Liquor muriatis deutoxydo-</i>
TWEEDE KWIK OXYDE MET	<i>hydrargyro-calcarei.</i>
KALK.	
<i>Aqua phagadenica.</i>	
OPLOSSING VAN VAN SWIE-	
TEN.	
<i>Liquor Swietenii.</i>	
VLOEIJENDE SALPETERZURE	<i>Nitras hydrargyri liquidum.</i>
KWIK.	
<i>Mercurius nitrosus.</i>	
SALPETERZUUR HOUDEND	<i>Deutoxydum hydrargyri ni-</i>
TWEEDE KWIK OXYDE.	<i>tratum.</i>
<i>Mercurius praecipit. ru-</i>	
<i>ber.</i>	

NEDERGEPLOFTE EERSTE *Murias protoxydi hydrargyri praecipitatum.*
ZOUTZURE KWIK OXYDE.

Merc. praecipit. alb.

PRUISISCH ZURE KWIK. *Prussias hydrargyri.*

Mercurius cyanicus.

SPIESGLANS. *Sulphuretum stibii nativum.*

Antimonium.

KRACHT: *Vlugmakend,*

zweetdryvende, sluim-

lozing levorderende: al-

le de afscheidingen en

de opslurping begunsti-

gende, op de huid wer-

kende.

a. Oxyden.

GRIJS SPIESGLANS, EERSTE *Protoxydum stibii griseum.*

OXYDE

Pulvis Algarotti.

GEZWAVELD BRUIN SPIES- *Protoxydum stibii sulphura-*

GLANS, EERSTE OXYDE.

tum fuscum.

Crocus antimonii et metal-

lorum.

SPIESGLANS OXYDE. *Stibium oxydatum album.*

Antimonium diaphoretic-

um.

GLASVORMIG	SPIESGLANS	<i>Stibium vitrificatum</i> .
OXYDULE.		
<i>Vitrum antimonii.</i>		
b. Gezwavelde.		
GEZWAVELDE	SPIESGLANS	<i>Sulphuretum stibii hydro-</i>
MET WATERSTOF.		<i>genatum.</i>
<i>Sulphur auratum Anti-</i>		
<i>monii.</i>		
ZWAVEL	WATERSTOF SPIES-	<i>Hydrosulphuretum stibii.</i>
GLANS.		
<i>Kermes minerale.</i>		
GEZWAVELDE	KALK MET	<i>Sulphuretum calcis Stibia-</i>
SPIESGLANS.		<i>rum.</i>
<i>Calx antimonii sulphura-</i>		
<i>ta.</i>		
SPIESGLANSZEEP.		<i>Sapo hydrosulphurati oxydu-</i>
<i>Sapo antimonialis.</i>		<i>li stibii sulphurati.</i>
c. Zouten.		
WIJNSTEENZURE	POTASCH	<i>Tartarus potassae stibiatus.</i>
MET SPIESGLANS.		
<i>Tartarus emeticus.</i>		
SPIESGLANSWIJN.		<i>Vinum stibiatum.</i>
<i>Vinum Antimonii Huxha-</i>		
<i>mi.</i>		
ZOUTZURE	SPIESGLANS.	<i>Murias stibii.</i>
<i>Butyrum antimonii.</i>		

ZINK. *Zincum.*

KRACHT: *Bedarende,*
krampstillende, uitdro-
gende.

a. *Oxyden.*

ZINK OXYDE. *Flores zinci.*

POEDER VAN NATUURLIJK
ZINK OXYDE.

Lapis calaminaris.

b. *Zouten.*

ZWAVELZURE ZINK.

Vitriolum album.

BISMUTH. *Bismuthum.*

KRACHT: *Gelijk aan die*
van de zink, doch zach-
ter van werking.

ONDERSALPETERZUR BIS-
MUTH.

Magisterium Bismuthi.

TIN. *Jupiter.*

KRACHT: *Uitdrogende,*
wormdrijvende.

POEDER VAN TIN.

Stibium pulveratum.

Oxydum zinci.

Oxydum zinci nativum pul-
veratum.

Sulphas zinci.

Subnitras Bismuthi.

Stannum.

LOOD. *Saturnus.**Plumbum.*

KRACHT: *Bedarende, de
verlamming en verstij-
ving der spieren voort-
brengende, uitdrogen-
de, de afscheidingen
onderdrukkende.*

a. *Oxyden.*

EERSTE HALFGLAZIGE LOOD

Protoxydum plumbi semivi-

OXYDE.

*treum.**Lithargyrium.*

LOOD PLEISTER.

*Empl. oxydi plumbi semivi-**Empl. diachyl.**trei.*

LOOD PLEISTER MET GOM.

Empl. gummosum.

*Empl. diachylon c. gum-
mis.*

HARS PLEISTER.

*Empl. lithargyri cum re-**Empl. adhaesivum.**sina.*

ROODE TWEDE LOOD OXY-

*Deutoxydum plumbi ru-*DE. *Minium.**brum.*

ONDERKOOLSTOFZUUR LOOD.

*Subcarbonas plumbi.**Cerussa.*

ZALF VAN ONDERKOOLSTOF-

Ung. oxydi plumbi Scarbo-

ZUUR LOOD.

*nati.**Unguentum album.*

b. Zouten.

AZIJNZUURLOOD.

Acetas plumbi.

Sacchar. Saturni.

VLOEIJEND AZIJNZUUR LOOD.

Acetas plumbi liquidum.

Acetum plumbi.

VLOEIJEND ONDERAZIJNZUUR

Subacetas plumbi liquidum.

LOOD.

Acetum saturninum.

VOCHT VAN ONDERAZIJN-

Liq. acetitis plumbi.

ZUUR LOOD.

Aq. vegeto mineralis Gout-

lardi.

AZIJNZUUR LOODZALF.

Ung. acetitis plumbi.

Unguentum saturninum.

KOPER. *Venus.*

Cuprum.

KRACHT : *Bijtende* , de af-

scheidingen bevorderen-

de , *krampstillende.*

a. Oxyden.

KOPEROEST of SPAANSCH

Subacetis cupri.

GROEN.

Aerugo. Viride aeris.

b. Zouten.

ZWAVELZUUR AMMONIAK-

Sulphas cupro-ammonia-

HOUDEND KOPER.

calc

Cuprum ammoniacum.

ZWAVELZUUR KOPER.	<i>Sulphas cupri.</i>
BLAAUWE VITRIOL.	<i>Vitriol. cyprinum.</i>
NATUURLIJK ZWART	<i>Peroxydum magnesi-</i>
LAATSTE BRUIN-	<i>grum nativum.</i>
STEEN OXYDE.	
BRUINSTEEN.	
<i>Magnesium.</i>	
ZOUTZURE BRUINSTEEN OXY-	
DE.	
<i>Magnesium muriaticum.</i>	
ZWAVELZUUR BRUINSTEEN	
OXYDE.	
<i>Magnesium sulphuricum.</i>	
POTLOOD. <i>Plumbago.</i>	<i>Molybdaenum sulphuratum.</i>
GRAPHIT.	
KRACHT : Tegen huidziek-	
ten.	
GOUD. <i>Aurum.</i>	
Gevijld goud.	
<i>Limatura auri.</i>	
a. Oxyden.	
GOUDKALK.	
<i>Aurum oxydatum</i>	

GOUD EN TINKALK.

Oxydum auri et stanni.

DONDERGOUD.

Aurum oxydatum ammo-
niatum.

b. Zouten.

ZOUTZURE GOUDOXYDE NA-
TRON.

Aurum muriaticum na-
tronatum.

ZOUTZURE GOUD.

Aurum muriaticum oxy-
dulatum.

ZILVER. *Argentum.*

SALPETERZUUR ZILVER.

GESMOLTEN SALPETERZUUR

ZILVER. *Lapis infernalis.*

CADMIUM. *Piauter.*

Gezwavelde cadmium.

RATTEKRUID.

Arsenicum.

KRACHT: *Vernietigend,*
ontbindend, het leven
vijandig.

ZWAVELZUR KOPER

BLAAUWE VITRIOOL

Vitriol. cyprinum

NATUURLIJK ZWART

LAATSTE BRUIN

STEEN OXYDE

BRUINSTEEN

Magnesium

ZOUTZURE BRUINSTEEN OXY

DE

Magnesium muriaticum

ZWAVELZUUR BRUINSTEEN

OXYDE

Magnesium sulphuricum

POTLOOD *Nitras argenti.*

GRANAAT *Nitras argenti fusum.*

KRACHT: Tegen huidziekten

ten

GOUD. *Aurum.*

Gevijld goud

Limiet's goud

a. Oxyden

GOUDKALK.

Aurum oxydatum

a. Oxyden.

WIT RATTEKRUID.

Arsenicum oxydatum album.

ARSENIKZUUR.

b. Gezwavelde

Operment. *Auripigmentum. Arsenicum sulphurato - fla-*c. Zouten. *um.*

RATTEKRUIDZURE KALI.

Kali arsenicosum.

ARSENIKAAL VOCHT.

Solutio Fowleri.

VEERTIENDE KLASSE.

WATERS.

I. EENVOUDIG WATER.

WATER.

Koud en warm.

BADEN.

Zoo wel algemeene als
plaatfelijke, eenvoudi-
ge en zamengestelde.

Inspuitingen, stovingen,
begietingen, dampen.

II. ZAMENGESTELD MINERAALWATER. GEZONDSHEIDSBRONNEN.

ZOUTACHTIGE WATERS.

Zeewater.

ZWAVELIGE WATERS.

Warme, koude.

LOOGZOUTIGE WATERS.

Warme, koude.

STAALWATERS.

B L A D W I L L E R

1	Argentum (Rohes)	10	Alumina (Rohes)
2	Argentum (Reines)	11	Alumina (Reines)
3	Argentum (Zusatz)	12	Alumina (Zusatz)
4	Argentum (Zusatz)	13	Alumina (Zusatz)
5	Argentum (Zusatz)	14	Alumina (Zusatz)
6	Argentum (Zusatz)	15	Alumina (Zusatz)
7	Argentum (Zusatz)	16	Alumina (Zusatz)
8	Argentum (Zusatz)	17	Alumina (Zusatz)
9	Argentum (Zusatz)	18	Alumina (Zusatz)
10	Argentum (Zusatz)	19	Alumina (Zusatz)
11	Argentum (Zusatz)	20	Alumina (Zusatz)
12	Argentum (Zusatz)	21	Alumina (Zusatz)
13	Argentum (Zusatz)	22	Alumina (Zusatz)
14	Argentum (Zusatz)	23	Alumina (Zusatz)
15	Argentum (Zusatz)	24	Alumina (Zusatz)
16	Argentum (Zusatz)	25	Alumina (Zusatz)
17	Argentum (Zusatz)	26	Alumina (Zusatz)
18	Argentum (Zusatz)	27	Alumina (Zusatz)
19	Argentum (Zusatz)	28	Alumina (Zusatz)
20	Argentum (Zusatz)	29	Alumina (Zusatz)
21	Argentum (Zusatz)	30	Alumina (Zusatz)
22	Argentum (Zusatz)	31	Alumina (Zusatz)
23	Argentum (Zusatz)	32	Alumina (Zusatz)
24	Argentum (Zusatz)	33	Alumina (Zusatz)
25	Argentum (Zusatz)	34	Alumina (Zusatz)
26	Argentum (Zusatz)	35	Alumina (Zusatz)
27	Argentum (Zusatz)	36	Alumina (Zusatz)
28	Argentum (Zusatz)	37	Alumina (Zusatz)
29	Argentum (Zusatz)	38	Alumina (Zusatz)
30	Argentum (Zusatz)	39	Alumina (Zusatz)
31	Argentum (Zusatz)	40	Alumina (Zusatz)
32	Argentum (Zusatz)	41	Alumina (Zusatz)
33	Argentum (Zusatz)	42	Alumina (Zusatz)
34	Argentum (Zusatz)	43	Alumina (Zusatz)
35	Argentum (Zusatz)	44	Alumina (Zusatz)
36	Argentum (Zusatz)	45	Alumina (Zusatz)
37	Argentum (Zusatz)	46	Alumina (Zusatz)
38	Argentum (Zusatz)	47	Alumina (Zusatz)
39	Argentum (Zusatz)	48	Alumina (Zusatz)
40	Argentum (Zusatz)	49	Alumina (Zusatz)
41	Argentum (Zusatz)	50	Alumina (Zusatz)
42	Argentum (Zusatz)	51	Alumina (Zusatz)
43	Argentum (Zusatz)	52	Alumina (Zusatz)
44	Argentum (Zusatz)	53	Alumina (Zusatz)
45	Argentum (Zusatz)	54	Alumina (Zusatz)
46	Argentum (Zusatz)	55	Alumina (Zusatz)
47	Argentum (Zusatz)	56	Alumina (Zusatz)
48	Argentum (Zusatz)	57	Alumina (Zusatz)
49	Argentum (Zusatz)	58	Alumina (Zusatz)
50	Argentum (Zusatz)	59	Alumina (Zusatz)
51	Argentum (Zusatz)	60	Alumina (Zusatz)
52	Argentum (Zusatz)	61	Alumina (Zusatz)
53	Argentum (Zusatz)	62	Alumina (Zusatz)
54	Argentum (Zusatz)	63	Alumina (Zusatz)
55	Argentum (Zusatz)	64	Alumina (Zusatz)
56	Argentum (Zusatz)	65	Alumina (Zusatz)
57	Argentum (Zusatz)	66	Alumina (Zusatz)
58	Argentum (Zusatz)	67	Alumina (Zusatz)
59	Argentum (Zusatz)	68	Alumina (Zusatz)
60	Argentum (Zusatz)	69	Alumina (Zusatz)
61	Argentum (Zusatz)	70	Alumina (Zusatz)
62	Argentum (Zusatz)	71	Alumina (Zusatz)
63	Argentum (Zusatz)	72	Alumina (Zusatz)
64	Argentum (Zusatz)	73	Alumina (Zusatz)
65	Argentum (Zusatz)	74	Alumina (Zusatz)
66	Argentum (Zusatz)	75	Alumina (Zusatz)
67	Argentum (Zusatz)	76	Alumina (Zusatz)
68	Argentum (Zusatz)	77	Alumina (Zusatz)
69	Argentum (Zusatz)	78	Alumina (Zusatz)
70	Argentum (Zusatz)	79	Alumina (Zusatz)
71	Argentum (Zusatz)	80	Alumina (Zusatz)
72	Argentum (Zusatz)	81	Alumina (Zusatz)
73	Argentum (Zusatz)	82	Alumina (Zusatz)
74	Argentum (Zusatz)	83	Alumina (Zusatz)
75	Argentum (Zusatz)	84	Alumina (Zusatz)
76	Argentum (Zusatz)	85	Alumina (Zusatz)
77	Argentum (Zusatz)	86	Alumina (Zusatz)
78	Argentum (Zusatz)	87	Alumina (Zusatz)
79	Argentum (Zusatz)	88	Alumina (Zusatz)
80	Argentum (Zusatz)	89	Alumina (Zusatz)
81	Argentum (Zusatz)	90	Alumina (Zusatz)
82	Argentum (Zusatz)	91	Alumina (Zusatz)
83	Argentum (Zusatz)	92	Alumina (Zusatz)
84	Argentum (Zusatz)	93	Alumina (Zusatz)
85	Argentum (Zusatz)	94	Alumina (Zusatz)
86	Argentum (Zusatz)	95	Alumina (Zusatz)
87	Argentum (Zusatz)	96	Alumina (Zusatz)
88	Argentum (Zusatz)	97	Alumina (Zusatz)
89	Argentum (Zusatz)	98	Alumina (Zusatz)
90	Argentum (Zusatz)	99	Alumina (Zusatz)
91	Argentum (Zusatz)	100	Alumina (Zusatz)

BLADWIJZER.

A.		bladz.
Artow - wortel.	3	Angustura (Onèchte). 47
Aardappel.	4	Alcoholische Salpetergeest. 34
Aalbes (Roode).	7	Alcoholische Zwavel aether. 35
Aardrook.	12	Alcoholische Zout aether. 35
Agave.	12	Azijnzuur. 50
Aardveil.	14	Azijn Wijnsteen. 58
Alcornoque.	15	Azijnzure Potasch. 58
Aluin.	18	Azijnzure Soda. 59
Alant.	21	Azijnzure Kalkaarde. 59
Anemone (Wilde groote).	23	Aetherische Azijnzure IJzer- tinctuur. 67
Ajuin.	25	Aschgrauw Kwikzilver van Black. 69
Actaea.	26	Azijnzuur Lood. 75
Aloë.	26	——— Loodzalf. 75
Alcohol.	32	Arsenikzuur. 78
Amber.	33	Arsenikaal vocht. 78
Azijn aether.	34	
Aether (Zwavel).	35	
—— (Zout).	35	
Anijs.	37	
Anijs (Ster).	37	
Alsem (Wormdrijvende).	38	B.
Ammoniak.	42	Bingelkruid. 2
Amandelen (Bittere).	45	Boonen (Groote). 4
Angustura.	13	Boter (Dierlijke). 6
		Beetwortel (Roode). 8

	bladz.		bladz.
Bernagie.	9	Cainca.	25
Bijvoet.	13	Citroen (Oranje).	36
Bovist of Wolfsvoet.	19	Cajeput.	36
Bevernaat, groote Steenbreek.	21	Culilawan.	39
Blaarfchors.	23	Cochenilje (Zevengeftipte).	48
Brem.	24	Citroenzure Kalkaarde.	58
Baliota.	25	Chlorkalk.	61
Buco.	26	Chlor-Natrum.	61
Bryonie.	27	Cadmium.	77
Braakwortel.	28		
Bijtende Geest van Ammoniak.	30		
Brandig dierlijke onderkool-		D.	
stofzure Ammonia.	31		
Beyergeil (Siberifche).	34	Duizendblad (Gemeen).	13
Brandig dierlijke Olie.	34	Drakenbloed.	19
Barnsteen.	41	Dierlijke Olie van Drippel.	34
Balfem (Peruaanfche).	42	Dorstenie (Tegengiftige).	36
—— (Mecca).	42	Duivelsdrek.	42
—— (Tolu).	42	Doornappel.	45
—— (Kopaive).	42	Dondergoud.	77
Benzoe, welriekende Afa.	42		
Bilzenkruid.	44	E.	
Bitterzoet (Klimmende).	45		
Boonen (St. Ignatius).	47	Eereprijs (Beek).	9
Beziën (Indiaanfche).	48	Eikenvaren.	10
Benzoë Bloemen.	51	Eereprijs.	14
Benzoëzuur.	51	Esch.	15
Bijtende Steen.	54	Eik.	18
Bitteraarde.	56	Edel Leverkruid.	19
Bolus.	57	Engelwortel.	21
Bitter buikopenend Zout.	60	Eppe (De).	25
Blaauwe Vitriool.	76	Eenv. Tinctuur van Muskus.	
Baden.	79	Eau de Luce.	32
		Eppe (Anijs. Steen-).	37
C.		Engelsch Zout.	60
		Epfoms Zout.	60
Cichorei.	12	Eerste IJzer Oxyde.	66

F.	blad.	blad.	blad.
Fenegriek.	2	Gezuiverde Brandewijn van 30	
Framboos (Gewone).	7	graden.	
Fenkel.	37	Ganzenvoet (Welriekende).	37
		Gamander (Syrifche).	38
		Gember.	40
G.		Galang Alpinie.	40
Gom (Arabifche).	1	Gom Anime.	43
— (Melkdrank uit Arabi-		Gom van Klimop.	43
fche).	1	Gezuiverde zure wijnfteenzu-	
Gomdragant.	2	re Potasch.	50
Gelei (Dierlijke).	3	Gedistilleerde Azijn.	51
Gerst.	3	Gefmolten Potasch.	54
Gras.	9	Gemaalde Waschzeep.	55
Gentiaan (Roode).	11	Gebrande Spons.	55
Gezegende Distel.	12	Gebrande Magnesia.	56
Galleopsis.	15	Geest van Minderer.	59
Granaat.	18	Gezuiverde Salpeterzure Pot-	
Gambifche Gom.	18	asch.	61
Gom Lak.	19	Gezuiverde Zwavel.	64
Gember.	21	Gezwavelde Potasch.	64
Guichelheil.	23	Gezwavelde Kalk.	64
Goudsbloem.	23	Gezwavelde waterstof Ammo-	
Genadekruid.	26	nia.	64
Guttegom.	27	Gezwavelde Ammonia met	
Geestrijke vloeijende Ammo-		waterstof.	64
nia.	30	Gezwavelde Terpentijnolie.	64
Gemeene Geest van Ammo-		Gezwavelde Lijnolie.	64
niakzout.	50	Gomachtig Kwikzilver van	
Geest van Hertshoorn.	31	Plenck.	68
Geest van Hertshoorn met		Gezwavelde Kwik en Spies-	
Earnsteen.	31	glans.	69
Geest van Ammoniak met		Grijs Spiesglans, eerste oxy-	
Anijs.	31	de.	71
Geest van Specerijen.	32	Gezwaveld bruin Spiesglans,	
Gezuiverde Brandewijn van		eerste oxyde.	71
30 graden.	32	Glasvormig Spiesglans oxy-	
		dule.	72

	bladz.	J.	bladz.
Gezwavelde Spiesglans met waterstof.	72	Janskruid.	14
Gezwavelde Kalk met Spiesglans.	72	Jeneverboom.	24
Graphit.	76	Jalappe.	26
Goud.	76	Jalap (Witte).	27
Gevijld Goud.	76	Jodenlijm.	41
Goudkalk.	76	Jod.	65
Goud- en Tinkalk.	77	Jod kali.	66
Gefmolten salpeterzuur Zilver.	77		
Gezwavelde Cadmium.	77		
		K.	
		Kweeappels.	2
H.		Kakauboter.	6
		Komkommer.	8
Heemst.	2	Koolmoes.	8
Hagedisch (Groene).	3	Kervel.	9
Haver.	4	Kliswortel.	9
Hoenderei.	4	Kina.	9
Honig (Zuivere).	7	Kootkruid.	9
Hoefblad.	9	Kolumbo.	11
Hoppe (Gemeene).	13	Klein duizendguldenkruid.	12
Heibezienboom.	17	Kruisbloem (Bittere).	12
Hulst (Stekende Palm).	18	Kascarille.	13
Hazelwortel of Mansooren.	29	Kahnus.	14
Hertshoorn (Stinkende Olie van).	34	Kina Kina (Gele, Roode).	15
Hoffmanns Druppels.	35	Krap.	17
Hijfop.	38	Kweeappels.	17
Heulfap.	44	Kampechehout.	18
Hondstong.	45	Katchou.	18
Hennip.	45	Kruisbloem (Tegengiftige).	20
Houtzuur.	51	Kalfsvoet.	21
Honigkwikzilver.	69	Kurkuma.	21
Harspleister.	74	Koekoekskruid.	23
		Keukeschellekruid.	23
		Knoflook.	25
		Kolokwint.	27
		Komkommer (Wilde).	27

	bladz.		bladz.
Kamfer.	33	Lavendel.	37
Ramille (Roomſche).	36	Linde (Gemeene).	38
—— (Gemeene).	36	Laurier.	40
Karwei.	38	Laurierkers.	45
Komijn.	38	Latouw (De vergiftigde).	46
Kaneel.	39	—— (De wilde ſtekende).	46
—— (Indiaanſche).	39	—— (De).	46
Kruidnagels.	39	Loogzout.	53
Kardamon.	39	Levendige Kalk.	57
Koriander.	40	Luchtgevend Poeder.	59
Kalmus.	40	Levendig Zilver of Kwik.	63
Klaproos.	44	Loogzoutig Kwikzilver.	63
Kraansoogen.	47	Lood.	74
Kervel (Wilde).	48	—— pleiſter.	74
Kraakbessenboom.	51	—— ——— met Gom.	74
Klaverzuring.	51	Loogzoutige Waters.	79
Koolſtofzure Soda.	54		
Kalk.	56	M.	
Kreeſoogen.	56		
Kalkwater.	57	Melk (Dierlijke).	1
Kwik.	68	—— (Hui van).	1
Kwikzeep.	69	—— (Room van).	1
Kwikzalf.	69	—— (Gekarnde).	1
Kwikpleiſter.	69	—— (Zuiker van).	1
Koper.	75	—— (Planten).	1
Koperroest.	75	Malowe.	2
		Mos (IJslandſche).	3
		Maagſap.	4
		Moerbezie (Zwarte).	7
		Meloen.	8
L.		Manna.	8
Levertraan (Berger).	5	Moes Paſtinake.	9
Laurierbladige Pruim.	8	Malove (Witte).	14
Liſch (Welriekende).	14	Miſtel of Eike Marentak.	16
Lavas.	21	Moſtaard (Witte en Zwarte).	22
Lepelblad.	22	Mierik.	22
Liſch (Florentijnſche).	22	Muurpeper.	22
Luiskruid.	23		
Lorkenzwam.	19		

	bladz.		bladz.
Mier (De).	23	Olie van Vlas.	5
Meikever.	24	Olie van Olijven.	5
Melkdrank van Phosphorus.	33	— van Amandel.	5
Meiboom of Lelietjes van den Dale.	29	— van Maankop.	5
Muskus.	33	— van Noten.	5
— (Tunquinsche).	33	— van Wonderboom.	5
— (Kunstmatige).	33	Osfegal (Uitgeperste).	12
Melisse (Geneeskrachtige).	37	Oranje.	14
Marjolijn.	37	Olm.	16
Melilote.	38	Okkernoot.	18
Meesterwortel.	38	Onderkoolstofzure Ammonia.	31
Muskaat (Geconsijte).	39	Onderkoolstofzure vloeijende Ammonia.	31
Mastik.	41	Olieachtige geest van Ammoniakzout van Sijlvius.	32
Moederhars.	43	Opodeldoch.	32
Mirre.	43	Opopanaxgom.	43
Moederkoren.	46	Olijander (De).	47
Mierenzuur.	52	Overgezuurd zoutzuur.	50
N.		Overzuringzure Potasch.	51
Nagelwortel.	13	Onderkoolstofzure Potasch.	53
Naterwortel.	17	Onderkoolstofzure Soda.	54
Nieskruid (Zwart).	28	Oesterschalen.	56
Nieskruid (Wit).	28	Het opbruischend drankje van Riverius.	58
Nieswortel (Stinkende).	28	Overgezuurde zoutzure Kalk.	61
Notemuscaat.	39	Overgezuurde zoutzure Kali.	61
Nachtschade.	45	Overgezuurde zoutzure Natrum.	61
Nedergeplofte Zwavel.	64	Onderboraxzure Soda.	62
Nedergeplofte eerste zoutzure Kwik Oxyde.	71	Onderkoolstofzuur IJzer.	66
Natuurlijk zwart laatste Bruinsteen Oxyde.	76	Onderfalpeterzuur Bismuth.	72
O.		Onderkoolstofzuur lood.	74
		Operment.	78
Oester.	3		

P.	bladz.		bladz.
Paeonle.	2	Poeder van natuurlijk Zink	
Peen (Wilde).	7	Oxyde.	73
Pruim.	8	Poeder van Tin.	73
Perfik (Amandel).	8	Potlood.	76
Pijp. Casta.	8	Q.	
Paardebloem.	12		
Purpere Wederik of Joode- kruid.	16	Quasfie Hout.	11
Peper (Zwarte).	21	R.	
— (Witte).	21		
— (Spaanfche).	21	Rijst.	14
Plsebedden.	24	Rogge.	14
Peterfelie.	25	Roodekool.	8
Purgeerwinde.	27	Roode Graswortel.	10
Purgeerkorrels.	28	Reinevaren.	13
Phosphorus.	32	Roskantanje.	15
Pepermunt en Kruizemunt.	36	Roode Roos.	17
Pepermirt.	40	Ramenas.	22
Peper (Kubebe).	40	Ridderspoor.	25
— (Staart).	40	Rabarber.	26
Pijn (Denne).	41	Rhijnbezien.	27
Pokhout.	41	Ratanhia.	18
De Pijn (Larix).	41	Rosmarijn (Gemeene).	37
Pruififch Zuur.	45	— (Wilde).	47
Phosphorzuur.	52	Reuzel met Vetstof.	50
Potasch.	53	Rozenazijn.	51
Poeder tegen de kramp van Mark graaf.	56	Roode, witte, armenifche, lemnifche Aarde.	57
Phosphorzure Soda.	60	Roode tweede gezwavelde	
Phosphorzure Kalk.	60	Kwik.	70
Plantenkool.	63	Rattekruid.	77
Poeder van IJzer.	66	Rattekruidzure kali.	78
Phosphorzuur IJzer.	67		
Poeder van Plummer.	70		
Pruififchzure Kwik.	71		

S.	bladz.	bladz.
		Sumak (Vergiftige). 47
Salap.	3	Salpeterzuur. 50
Sagu of Sagoe.	3	Salpeter Zoutzuur. 50
Slang (Aegyptifche).	3	Sterk Azijnzuur. 51
Slak.	3	Specerijachtige Azijnzuur. 51
Spinneweb.	4	Starkeijjaansche Zeep. 54
Speekfel.	4	Spiesglanszeep. 54
Spergie.	9	Specerijige Zeep. 55
Sarfaparille.	9	Salpeterzure Soda. 61
Stalkruid.	10	Salpeterzuur Ammoniakhoudend eerste Kwik Oxyde. 69
Simarube.	15	Salpeterzuurhoudend tweede Kwik Oxyde. 70
Smeerwortel. (Groote).	16	Spiesglans. 71
Salie.	17	——— Oxyde. 71
Sandelhout. (Rood).	19	——— Zeep. 72
Scharlaken Bezien.	19	——— Wijn. 72
Stinkende Gouwe.	20	Salpeterzuur Zilver. 77
Sabadille.	23	——— (Gefmol-
Scutellarie.	24	ten). 77
Senna.	26	Staalwaters. 79
Senna (Duitsche).	26	
Sleedoorn.	27	T.
Surinaamsche Geoffroije.	28	
Spigelle (Marilandsche).	28	
Springkruid (Klein).	28	
Staphys agrie.		Tarwe. 44
Salpeter Aether.	34	Tulpenboom. 14
Salpetergeest (Zoete).	34	Tuinkers. 23
Slangenwortel (Virginifche).	35	Tijloos. 25
Sassafras (Laurier).	40	Tijm. 36
Steenolie.	41	—— (Veld). 36
Stijrax.	42	Terpentijn van Canada. 42
Sagapenum.	43	Tabak. 45
Sandrik.	43	Taxus. 46
Sleedoorn.	46	Tamarinde. 51
Saffraan (De).	46	Tinctuur van Jod. 59
Scheerling (Gevlakte).	46	Tin. 73
Slangenhout.	47	

V.	bladz.	bladz.
Vlas.	2	Vloeiende brandig dierlijke
Vlaskruid.	2	Barnsteenzure Ammonia. 62
Varkensreuzel.	6	Vloeiend zoutzuur IJzer. 67
Vijg.	8	Vocht van het zoutzuur twee-
Veldcijpres.	14	de Kwik Oxyde met Kalk. 70
Valkruid.	20	Vloeiende salpeterzure Kwik. 70
Vuurkruid.	21	Vloeiend azijnzuur Lood. 75
Vierkruid (Witte).	22	Vloeiend onderazijnzuur Lood. 75
Vliegen (Spaan'sche).	24	W.
Viool (Driekleurige).	25	
Vlas (Wild).	27	Wollekruid. 2
Viool (riekende.)	29	Walſhot. 6
Vlug Loogzout.	30	Witte en gele Was. 6
Vloeiende Ammonia.	31	Wijnſtok. 8
Vloeibare brandig dierlijke on-		Waterdrieblad. 11
derkoolſtofzure Ammonia. 31		Waterlook. 14
Vloeiende brandig dierlijke		Wijnruit. 14
Barnsteenzure Ammonia. 31		Witte Wilg. 15
Vlug Smeerſel. 32		Wilde Patich. 16
Valeriaan (Kleine). 35		Wilde of Hondſroos. 17
Vlier. 38		Waterkervel. 20
Vier Helm. 39		Waterkers. 22
Vanilje. 39		Wormdrijvende ceramium. 23
Vliegezwam. 46		Weegbree (Water). 23
Vingerhoedſkruid. 47		Wintergroen. 25
Vitrioolzuur. 49		Wolfſmelk. 28
Verdund Zwavelzuur. 49		Wijn. 34
Vitriool Olie. 49		Wijnruit (Sterkriekende). 38
Verdund Salpeterzuur. 50		Worm Varen. 38
Verdund Azijnzuur. 51		Wintersbast. 39
Vastplanten loogzout. 53		Wierook. 42
Vloeiende Potasch. 54		Wolfswortel. 46
Vast Delfloogzout. 54		Waterſcheerling (Giftige). 47
Vloeiende azijnzure Potasch. 59		Wijnſteenzuur. 50
Vloeiende azijnzure Ammonia. 59		Wijnſteenroom. 50

	bladz.		bladz.
Wijnsteenborax.	50	Zout van Hertschoorn.	31
Wijnsteenzout.	53	Zoutgeest (Verzoete).	35
Wijnsteenolie.	53	Zedoar, gesteelde kempferie.	40
Wit Krijt.	57	Zure Elixir van Haller.	49
Wijnsteenzure Potasch.	59	— Zwavel Alkohol.	49
Wijnsteenzure Potasch en Soda.	59	Zuur wondwater van Theden.	49
Wijnsteenzure Ammonia en		Zure Elixir van Mijnsicht.	50
Potasch.	59	Zoutzuur.	50
Wijnsteenzuur Kwiksilver.	69	Zuivere Azijn.	51
Wijnsteenzure Potasch met		Zuringzout.	51
Spiesglans.	72	Zeepziederloog.	54
Wit Rattekruid.	78	Zeep (Alicantische, Spaan-	54
Water.	79	fche, Venetiaansche.	54
		— van Jalappe.	54
Ij.		— van Pokhout.	54
		— Pleister.	55
Ijzer.	66	— van Ammonia.	55
Ijzerwijnsteen.	67	Zeefschuim.	56
Ijzerhoudende wijnsteenzure		Zwavelzure Potasch.	60
Potasch Tinctuur.	67	— Soda.	60
Ijzer Tinctuur met Kweefap.	67	— Bitteraarde.	60
		Zoutzure Soda.	60
Z.		— Ammonia.	60
		— Kalk.	61
Zaad van Wolfsklaauw.	6	Zamengesteld Zoutpoeder.	61
Zuiker.	7	Zwavel.	63
Zoethout.	7	— Zalf.	64
Zeepkruid.	9	Zoutzure Zwaaraarde.	65
Zee Alfem.	13	Zalf van kali Jod.	66
Zandbezie.	17	Zwavelzuur Ijzer.	66
Zilverkruid.	17	Zoutzuur Ijzer.	67
Zevenblad.	17	— Ammoniak houdend	
Zevenboom.	24	Ijzer.	67
Zeeajuin.	24	Zwavel Aetherische Ijzer Al-	
Zwaluwekruid.	25	kohol.	67
Zoete of wijnachtige geest		Zwartgraauw kwiksilver Oxy-	
van Ammoniakzout.	30	dule.	68

blad.	bladz.	blad.	bladz.
Zwarte gezwavelde Kwik.	69	Zwavelzuur Koper.	76
Zoutzure eerste Kwik Oxyde.	70	Zoutzuur Bruinsteen Oxyde.	76
— tweede Kwik Oxyde.	70	Zwavelzuur Bruinsteen Oxyde.	76
Zwavel Waterstof Spiesglans.	72	Zoutzure Goudoxyd Natron.	77
Zoutzure Spiesglans.	72	— Goud.	77
Zink.	73	Zilver.	77
— Oxyde.	73	Zoutachtige Waters.	79
Zwavelzure Zink.	73	Zeeewater.	79
Zalf van onderkoolstofzuur		Zwavelige Waters.	79
Lood.	74		
Zwavelzuur Ammoniakhoudend Koper.	75		
— van Japan.			
— van Peking.			
— Pilsener.			
— van Ammonia.			
— Zeehuim.			
— Zwavelzure Potasch.			
— Soda.			
— Bitterzand.			
— Zoutzure Soda.			
— Ammonia.			
— Kalik.			
— Samengeteld Zoutpoeder.			
— Zwavel.			
— Zalf.			
— Zoutzure Zwaarsand.			
— Zalf van Kalk Jod.			
— Zwavelzuur IJzer.			
— Zoutzure IJzer.			
— Ammoniaak houdend IJzer.			
— Zwavel Azterische IJzer Al.			
— Robol.			
— Zwavelzure Kwikzilver Oxyd.			
— Hout.			

Bij den Uitgever, dezes zijn gedrukt, en te beko-
 men de volgende, alle door den Hoogleraar
 van de Geneeskunde, en wel geschiedt
 —————
 De Geneeskunde, op hare wegen tot zekerheid, of de
 Theorien, stelsels en Geneeswijzen der Aften, leidet
 den I. deelen, van A. F. HECKER. Haarl. 1810. gr. 8vo. 1:10
 naar het Hoogduitsch, van A. F. HECKER. Haarl.
 1809. gr. 8vo. 2:50
 Aard, Beloop en Toevallen der Zenuwkoorlen, naar
 het Hoogd. van G. W. HOFFMANN, met Aanteekeningen
 A. F. HECKER. 1809. gr. 8vo. 1:25
 De Zenuwkoorlen beschouwd, met Aanteekeningen
 over eenige Verscheidenheden, Verdelingen en Ge-
 neeswijzen der Koorlen in het algemeen. Naar
 het Hoogduitsch, van A. F. HECKER. A. F. 1810. gr.
 8vo. 1:10
 De Natuur- en Geneeswijze der Rolkoorlen beschouwd,
 en met aanteekeningen vermeerderd, over eenige ver-
 scheidenheden, verdelingen en Geneeswijze der
 Koorlen in het algemeen. Naar het Hoogd., van
 A. F. HECKER. A. F. 1810. gr. 8vo. 1:40
 Onderzoek omtrent rasheid, koring en ziektefel-
 ding, in den geest der Ouden, enz. naar het Hoogd.,
 van A. F. HECKER. A. F. 1811. gr. 8vo. 1:30

Bij den Uitgever dezès zijn gedrukt en te beko-
men de volgende, alle door den Hoogleeraar
VAN DER BREGGEN zoo wel geschreven,
als vertaalde geschriften:

-
- Specimen Medicum Inaugurale, de Multiplici Emeti-
corum in Medicina Usu, publice defensum. L. B. 1806.
4to. f — : 75
- Register der voornaamste zaken, vervat in het Leer-
boek der Apothekerskunst van K. G. HAGEN, waarbij
nog gevoegd zijn de nieuwe benamingen, volgens de
Pharmacopoea Batava. *Amst.* 1807. gr. 8vo. „ — : 60
- De Geneeskunde op hare wegen tot zekerheid, of de
Theorien, Stelsels en Geneeswijzen der Artsen, sedert
den Leeftijd van HIPPOCRATES tot in onze dagen;
naar het Hoogduitsch, van A. F. HECKER. *Haarl.*
1809. gr. 8vo. „ 2 : 50
- Aard, Beloop en Toevallen der Zenuwkoorsfen, naar
het hoogd. van C. W. HUFELAND, met Aanteekeningen
Amst. 1809. gr. 8vo. „ 1 : 25
- De Zenuwkoorsfen beschouwd, met Aanmerkingen
over eenige Verscheidenheden, Verdeelingen en Ge-
neeswijzen der Koorsfen in het algemeen. Naar
het Hoogduitsch, van A. F. HECKER. *Amst.* 1810. gr.
8vo. „ 1 : 10
- De Natuur- en Geneeswijze der Rotkoorsfen beschouwd,
en met aanmerkingen vermeerderd, over eenige ver-
scheidenheden, verdeelingen en Geneeswijze der
Koorsfen in het algemeen. Naar het Hoogd., van
A. F. HECKER *Amst.* 1810. gr. 8vo. „ 1 : 46
- Onderzoek omtrent raauwheid, koking en ziekteschei-
ding, in den geest der Ouden; enz. naar het Hoogd.,
van A. F. HECKER. *Amst.* 1811. gr. 8vo. „ 1 : 20

Voorstelling van het Dierlijk *Magnetismus*, als Genees-
middel, naar het Hoogduitsch, van C. A. F. KLUGE.
Amst. gr. 8vo. f 4:80

Onderzoek aangaande Zenuwkoortsen en Typhus, be-
nevens derzelver verschillende wijze van behande-
ling, alsmede omtrent de Oorlogsppest van den vroe-
geren en lateren tijd, vooral met betrekking tot het
Aderlaten in dezelve, naar het Hoogduitsch, van
C. W. HUFELAND, met aanteekeningen. *Amst.* 1814. gr.
8vo. „ 1:25

Handboek der algemeene Ziektekunde, naar het Hoog-
duitsch van G. W. CONSBRUCH. *Amst.* 1817. gr.
8vo. „ 2:80

Oratio de una atque sola via, pro hodiernis artis me-
dicæ incrementis, tum ad artificis solertiam, tum
ad artem ipsam amplificandam, rite ineunda. *Amstel.*
1818. 4to. „ —:75

Proeven over den *Radix Ratanhiae*. *Amst.* 1818. gr.
8vo. „ —:75

Memoria A. BONNII, rite celebrata in Acad. Maj. Illustr-
Athen. *Amstel.* Ad diem 26 Aprilis 1819. 4to. „ —:75

De Egyptische Oogontsteking, onder de Koninklijke
Pruissische Bezetting in *Mainz*, eene bijdrage tot
de nadere kennis en behandeling dezer, in alle le-
gers zooveel verwoesting aangebragt hebbende Oog-
ziekte. Naar het Hoogduitsch van J. N. RUST, met
eene Voorrede en eenige Bijvoegselen. *Amst.* 1821.
gr. 8vo. „ 2:80

Feestviering ter hulding van EDWARD JENNER en ter
verheffing van de waardij der Koepokinënting, van
wege het genootschap *Arti Salutiferæ* te *Amsterdam*
gehouden den 14^e Mei 1823. *Amst.* 1823. gr. 8vo. „ 1:25

Voorloopige brief aan den schrijver van de bestrijding
 der Vaccine of de Vaccine aan de beginselen der
 godsdienst, der rede en der ware geneeskunde ge-
 toetst; aan A. CAPADOCE. Med. Doct. *Amst.* 1823.
 gr. 8vo. f —:55

Bedenkingen over het zien der slaap- of nachtwande-
 laren alsmede over het dierlijk Magnetismus. Een
 woord ter herinnering aan de noodzakelijkheid om
 toetezien dat dit laatste, vooral niet, zoo als thans,
 door onbevoegden worde aangewend. *Amst.* 1828.
 gr. 8vo. „ —:75

BROUSSAIS, zijne Leer, hare gevolgen en het eindelijk
 lot dat haar te wachten staat; beknopt voorgedragen;
 eene bijdrage tot de geschiedenis der Geneeskundige
 Theoriën en Stelsels, met eene Voorrede en eenige
 Aanteekeningen. *Amst.* 1829. gr. 8vo. „ 1:10

Grondbeginselen der Natuurkunde van den Mensch,
 naar de laatste Latijnsche uitgave, van J. F. BLUMEN-
 BACH. *Amst.* 1830, met platen, gr. 8vo. 4^e druk. „ 3:00

